

XXVIII. ÉVFOLYAM, 2019/1. SZÁM

2019. TAVASZ

franka

Interjú:

Kornél atya húsvéti gondolatai

Szalagavató

8. oldal

Franka-bál

9. oldal

A frankás hajózsáról

11. oldal

Árpád atya kitüntetése

13. oldal

Vörösváry Ferenc emlékei

22. oldal

Jelképmás

* Húsvét győzelme tovább él Isten Szegénykéjében

„*Második Krisztus, Te légy a várunk!*” – zengi az ének hangja. Hogyan merjük vállalni ezt a szinte eretnokségnek hangzó mondatot? Ki nekünk Krisztus? Könnyedén mondunk olyan fogalmakat, mint Megváltó, az Isten Fia, a Megtestesült Második Isteni Személy. Neve jelen van mindennapjainkban, imáinkban, gondolatainkban. Tanítása és a szent emberek tanúságtétele érzékelteti velünk, hogy ahogyan a keletiek mondják: „*Krisztus feltámadt!*” „*Valóban feltámadt!*” Húsvét titka mindennél jelentősebb esemény számunkra.

A számunkra kedves személyekről képeket szoktunk készíteni, azokat nézegetve a szeretteinkre gondolunk. Minél jobb és tökéletesebb képeket szeretnénk, hogy minél tökéletesebben felidéződjenek érzéseink, emlékeink. Ezért az egyház már kezdeteitől fogva képeket készített Krisztusról. Festmények, műalkotások tömegei szemléltetnek különösen két eseményt: a megtestesült Gyermekeket és a megfeszített Megváltót. Jézus

követőit keresztényeknek, „krisztusiaknak” hívják. Ferencet ez ragadta meg, krisztusivá kívánt válni. Az Evangéliumból megértette tanítását, követte parancsait, bemutatta, hogy lehetséges betű szerint megtartani a tanácsait. Őt is a két esemény, a karácsonyi és a húsvéti kápráztatta el. A csoda, hogy Isten Jézusban testvérünk lett, továbbá hogy a győztesnek tűnő halál a saját maga csapdájába esett, vagyis az a megdöbbentő esemény

következett be, hogy a halál „meghalt”. Krisztus sebei, melyek a feltámadás után is láthatóak maradtak, ennek a győzelemnek a jelei, győzelmi jelképek.

Ferenc azt kérte Istentől, hogy érezhesse át azt a szeretetet, és azt a fájdalmat, melyet Jézus érzett, amikor feláldozta magát az emberiségért. Lehet, hogy arca, termete nem hasonlított sokban az Üdvözítőre, de lelke annál inkább! Lelkivilágát Mestere kívánságai szerint alakította és tetteit is. Mikor megfeszített Mestere szájából hallotta a szavakat: „*Nézd, házam roskadozik, építsd fel Egyházamat!*” – azonnal cselekedni kezdett. Testvéreit is így bízta: „*Kövessetek, mint én Krisztust!*”

Nem vászonra festett, fából, vagy kőből faragott, hanem eleven képmása lett Krisztusnak lelki hasonlatosságuk alapján. S amennyire az embernek lehetséges, megkapta a kegyelmet, hogy átérezze Jézus szenvedését és szeretetét, amellyel teljesítette küldetését. Isten jutalmaként pedig megkapta – elsőként az emberek közül – azokat a jeleket: a sebeket, melyekkel az Úr legyőzte a bűnt. Ezért Ferenc kép és jelkép is számunkra, aki megmutatta, felvillantotta nekünk Krisztus arcát, a benne lakó jóságot és szeretetet. Húsvét győzelme tovább él Isten Szegénykéjében, s azokban is, akik igaz szívvel követik őt.

Bennem is felidéziam, amit beöltözésemkor mondtam: „*Tőlem pedig távol legyen másban dicsekednem, mint a mi Urunk, Jézus krisztus keresztjében, mely által nekem a világ megfeszítettett és én a világnak.*”

P. PATAKI L. ZOLTÁN OFM

franka

Az esztergomi Temesvári Pelbárt
Ferencs Gimnázium és Kollégium,
valamint a Pax et Bonum Esztergomi
Ferencs Diákegyesület lapja

XXVIII. évfolyam, 2019/1. szám
2019. tavasz

Cím:

2500 Esztergom,
Bottyán János u. 10.

Tel.:

06 (33) 898-098

Ímél:

franka@frankaegom.hu
paxetbonum.esztergom@gmail.com
(Diákegyesület, öregdiákok)

Web:

www.frankaegom.hu

Felelős kiadó:

Szánthó Gellért, mb. igazgató

Felelős szerkesztő:

Keppel Dániel

Szerkesztő-munkatárs:

Kedves Ilona

Címlapfotó:

Mudrák Attila

Hátlap fotói:

Kicska Bálint

Lapterv:

Szedes Balázs Péter © 2015

Nyomda:

Spori Print Vincze Nyomda

(sporiprintv.hu)

Laudetur!

A „Laudetur Jesus Christus!”, a mindennap többször is használt köszö-
nésünk, mellyel Jézust dicsérjük, szoros kapcsolatban áll a húsvéttal,
a húsvéti misztériummal. Jézust azért illeti dicséret, mert megváltott
bennünket. De hogyan kapcsolódik ez a mi életünkhöz, vagy hogyan
kapcsolhatjuk mi a megváltáshoz az életünket?

A köznapi beszédben azt mondjuk, hogy Jézus szenvedésével váltott meg
bennünket. Ez azonban eléggé idegenül cseng világunkban, és távol áll
gondolkodásunktól, hogy ehhez könnyedén kapcsolódjunk. Már csak
azért is, mert nem szeretünk szenvedni, s a szenvedés sok ember számára
botránkyó az Istennel való kapcsolatában. Xavier Thévenot – 2004-ben
a Parkinson-kórral vívott tizenöt évnyi küzdelem után elhunyt szalézi
morálteológus – azonban óv a leegyszerűsítéstől, és attól a leegyszerűsí-
téstől is, hogy azt mondjuk: Jézus szenvedésével váltott meg bennünket.
„Valójában azt kellene mondanunk – írja –, hogy Krisztus megment, meg-
vált minket egész élete árán, melyet teljesen betölt az ember iránti szen-
vedélyes szeretet, a megingathatatlan reménység, valamint az Atyába és
az emberekbe vetett tökéletes hit. Még a legnagyobb szenvedés idején is!
A megváltást nem Krisztus szenvedése hozta el számunkra, hanem az,
hogy Jézus szeretete, hite és reménysége változatlan maradt a szenvedés
idején is. Ne tévesszük szem elől az igazságot: csak az tud megváltani, aki
megalkotja és felszabadítja az emberi személyt. A szenvedés nem tud sem
alkotni, sem felszabadítani. Akkor pedig megváltani sem tud. Megváltó
ereje annak a magatartásnak van, amellyel ki-ki megpróbálja emberhez
méltó módon élni életét a szenvedés idején is. Teszi mindezt Isten segítség-
gével, és hálát ad neki.”

Ez már valóban olyan magatartás, amihez szeretnénk kapcsolódni. Mert
nagyon szeretnénk emberek maradni a szenvedés idején is, hinni, remélni
és szeretni – külső és belső küzdelmeink során is. Ehhez pedig tényleg
ahhoz kell kapcsolódnunk, aki ezt meg tudta valósítani: Jézushoz. S ha
csak a legkisebb dologban is, de sikerül nekünk is hasonlóan cselekednünk,
tudhatjuk, hogy az ő segítségével történt, amiért hálásan dicsérhetjük őt.

Minden kedves Olvasónknak ezekkel a gondolatokkal kívánunk Istenhez
kapcsoló, életet alakító, örömteli húsvéti ünnepeket!

P. dr. Varga Kapisztrán OFM
lelki igazgató

Fotók: Mudrák Attila

A megváltás megmentettséget jelent

* Húsvéti interjú Kornél atyával

Húsvét szent titkáról beszélni egyfelől nem túl nehéz, hiszen idővel be-
lenevelődünk egy olyan szóhasználatba és fogalomrendszerbe, amely a
Jézus-esemény minden általunk megközelíthető aspektusára értelmes
válaszokat tud adni. Mégis, ha mélyen meg akarjuk érteni a történetet,
ha hitünk és életünk alapigazságaira újra és újra rákérdeznünk, érez-
zük, hogy mennyire töredékes a tudásunk. De talán húsvét kapcsán
nem is a tudásról, a megértésről van igazán szó, hanem arról a biza-
lomról és szeretetről, amely Isten és az ember kapcsolatában új, vég-
ső dimenziót nyitott. Ezekről a végső nagy kérdésekről beszélgettem
Kis Kornél atyával, aki az esztergomi rendház tagjaként elsődlegesen a
templomi, lelkipásztori szolgálatot látja el, de prefektusként a diákok
nevelésébe is igyekszik bekapcsolódni az idei tanévtől kezdve.

¶ *Halak a hálóban című versében Pilinszky drámai képet fest a létezésről. Az emberiség sorsát a „partravont halak” allegorikus képében látatja, amely az elkerülhetetlen halál mindent elsöprő, sőt mindent értelmetlenné tevő végkifejlete felé tart. Egy ponton mint-ha hallanánk is az ember feltörő panaszát: „...bűnhődésünk / mégsem büntetés, / nem válthat ki poklainkból / semmi szenvedés”. Mit jelent mindezek fényében legnagyobb ünnepünk, húsvét központi gondolata, vagyis a megváltás, ill. ebből adódóan a megváltott lét tudata?*

A vers nagyon kifejező, mert éppen ez az a nézőpont, amelyből az egész húsvéti misztérium megérthető, vagyis a megmenettség. A megváltás megmenettséget jelent. Az ember tragikus állapotban van, fuldoklik a bűn és annak tovább gyűrűző következményei miatt. Krisztus ebből a helyzetből ment ki minket. A verstől elvonatkoztatva hozzátehetjük még azt is, hogy a tenger, amely a Szentírásban akár a bűnök és az arctalanság szimbóluma is lehet, a mi életünk. A háló, ami Pilinszky-nél a pusztulás eszköze, húsvét titkára gondolva inkább a mi megmentésünk szimbóluma. Isten kiment – mintegy hálóba fogva – bennünket a bűnök tengeréből. Ezen a ponton már eltértünk a verstől.

¶ *Mit kell értenünk bűnök, bűnös lét alatt?*

Ezt leginkább a tékozló fiú története illusztrálhatja: egyfajta önkéntes távoltság az Istentől, az ősi bizalomtól, az atyai háztól. Engedetlenség, Isten akaratából való kilépés, amely egyúttal az életből való kilépés is. Nem pusztán az egyes bűnökről van itt szó, hanem magának a bűnösségnek a lehetőségéről, ami az embert saját magától is eltávolítja, csakúgy, mint az Istentől.

¶ *Húsvét örömhíréről beszélünk, mégis hajlamosak vagyunk nagyon leszűkítve a kínhalál, a kereszthalál eseményére összpontosítani. Szükségszerű volt, hogy ez bekövetkezzen?*

A kereszthalál módja az adott történelmi helyzethez, szokásmódoz igazodik. Elkerülhetetlen annyiban volt, hogy az ember bűnös, bűnösségének a következménye Jézus kereszthalála. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy ha az ember nem lett volna bűnös, a megtestesülés akkor is megtörténik. A ferences teológia azt tanítja,

hogy a megtestesülés szükségszerűbb volt, mint a szenvedés. Az Isten Fiának végül is meg kellett halnia azért, hogy eljusson ahhoz a végső ponthoz, amibe az ember került. A halálból már nem tud kikapaszkodni az ember, hacsak nem annak a segítségével, aki utána tud nyúl, mert úr a halál felett. Ehhez Jézusnak meg kellett halnia, tehát vállalta bűnös létünk következményét még akkor is, ha Ő maga nem követett el bűnt. Másrészt földi értelemben ebben fejeződik ki legjobban Isten szeretete. Még a halált, az elutasítottságot is vállalja, hogy tudtul adja szeretete mértékét.

¶ *Jézus testi és lelki szenvedése milyen üzenettel bír számunkra?*

Ennek semmiképpen sincs az az olcsó üzenete, amivel oly gyakran találkozunk, miszerint ha szenvedünk, akkor azt tűrjük el, mert Jézus is szenvedett, és ilyen értelemben, akkor az már jó. A szenvedés egy provokatív jel. Minél ártatlanabb ember szenved, az annál nagyobb jel. Felhívja a figyelmet arra, hogy az emberiség ténylegesen bajban van, és megváltásra, megmentésre szorul.

¶ *Sartre egyik drámájának a végén, Oresztész záró monológjába egy sokatmondó történetet olvashatunk. Szkürosz városában – mint mondja Oresztész saját tettét magyarázandó – egy napon elszaporodtak a patkányok. Olyan elviselhetetlen lett a helyzet, hogy már-már kétségbeesztővé vált. Akkor váratlanul megjelent egy furulyás, aki játékaival maga köré gyűjtötte a patkányokat, és előttük haladva kivezette őket a városból. Mit jelent a bűnök átvállalása, és jelent-e tényleges megújulást ez az emberre nézve? Jézus többet adott-e, mint a szküroszi furulyás?*

Jézus még a legalantasabb bűneinket is magára veszi, amiért vállalja a büntetést. Ilyen értelemben kiengeszteli a világot az Atyával. Azt szoktam mondani, hogy Krisztus azért úr, mert egyszerre szolga is, azért főpap, mert egyszerre áldozat is, az Isten bányája, és azért bíró, mert ő az elítélt, aki a bűneinket magára vette. Az egész életünk megváltozott ettől, mégpedig lényegileg, annak ellenére, hogy sokszor úgy tűnik, semmi sem változott, vagy talán még rosszabbak vagyunk. Leginkább a szentgyónással tudnám megvilágítani ezt a nehéz

kérdést. Ott valóságosan eltörlődnek a bűnök, azáltal, hogy az ember őszintén megvallja azokat. Krisztus valóságosan is magára veszi és eltörli a bűneinket, melynek köszönhetően új életet kezdetünk. A kimondás által, mintha valami fordított teremtés történne. Nem tanácsot vár az ember a gyóntatószékben, hanem annak a lehetőségét, hogy letehesse mindazt, ami rossz az életében.

¶ *Egy keresztény ember számára a halál és a feltámadás egymástól elválaszthatatlan fogalommal vált. Mi húsvét ünnepén a legnagyobb örömhír számunkra?*

Krisztust ilyenkor győztesként ünnepeljük, aki diadalmaskodott minden olyan ártó folyamat felett, ami az ember életét megnyomorítja. Nem pusztán annak örülünk, hogy feltámadt, és abban majd mi is részesülünk, hanem hogy tényleg elveszi a halál erejét, vagy ahogy Szent Pál fogalmaz, a fullánkját, mindent, ami árthat nekünk. Végtelen távlatot nyit, szabadságot ad. A legnagyobb öröm az lehet számunkra, ha belátjuk, hogy Krisztus minden fölött úr, éppen ezért mindent a kezébe tehetünk le. Ez Krisztus győzelme, és számunkra a vigasztaló tudat, hogy jó oldalon állunk...

¶ *Hogyan lehet vigasztaló tudat a feltámadás, az örök élet, ha lényegében semmi racionálisan megközelíthető dolgot nem tudunk róla. Egy mélyen gondolkodó, az igazságot kereső ember számára feloldhatatlannak tűnő ellentmondásokat tartogat ez a kérdés. Hogyan van tér és idő, cselekvés és célok? Minden a józan ész ellen hat.*

Az élet apró jeleiben már felcsillan az örökkévalóság. Egy gyermek születésében vagy mosolyában, egy önzetlen segítő gesztusban és még sorolhatnám. Érdekes, hogy ezeket nem tudjuk összeegyeztetni a végeességünkkel, érzünk itt valami feszültséget. Tehát már most megtapasztalható ez valamiképpen. Ha megfigyeljük a kisgyerekek életét, az szinte teljesen telítve van azzal, amit az örök életről hiszünk és gondolunk. Még nincs olyan időérzékük, mint a felnőtteknek, az ő világuk bizonyos értelemben végtelen. Ezért is mondja Jézus, hogy legyünk olyanok, mint a gyerekek. Egy gyermeket látva szinte evidenciává válik, hogy van örökkévalóság. Ennek

tagadása, a feltámadás elvetése sokkal inkább a bűnnel van összefüggésben; ez nem egy eszmei síkon zajló „megvilágosodás” vagy döntéshozatal. Ez is egyfajta elfordulás.

¶ Milyen egyetemes üzenete van húsvétnek a mai világban, amikor azt látjuk, hogy minden alapérték átértékelés történik, hogy a keresztény gondolkodás nemcsak háttérbe szorul, de egyenesen üldözik is. Mi lesz így Európa jövője, s benne a keresztény embereké?

Nagyon fontos, hogy húsvét ünnepe mindenkinek szól, nem csak nekünk, keresztényeknek. Meg kellene tanulnunk úgy képviselni húsvétot és az összes értékünket, hogy azt az emberek megértésék. Meg kellene tanulnunk újra úgy beszélni, ahogy azt az apostolok tették. Vagyis a befogadókra hangolva elmondani azt, hogy kiben is hiszünk. A kereszténység jövőjét nézve nem aggódom. Van egy olyan törvényszerűség az életben, hogy ha üldöznek minket, csak annál hitelesebbé és erősebbé válunk. De természetesen ezt nem kívánhatom szerzetesként, főleg ha arra gondolok, hogy hány és hány család szenvedhet majd emiatt. Az évszázadok során sok olyan dolog rakódott az intézményes egyházra, amely megnehezíti a létét. Néha előjogokkal járt kereszténynek lenni, néha egyszerűen csak kényelmesebb volt annak vallani magunkat. Most megtisztulási lehetőséget látok. Amikor nem divat kereszténynek lenni, erősebb lesz az egyház, hitelesebb és kommunikatívabb. Ugyanakkor nem tudok attól a víziótól se szabadulni, hogy vér is fog folyni. Jelen tendenciák szerint úgy tűnik, hogy ez elkerülhetetlen. Európában olyan gondolkodás- és cselekvésmód alakult ki, amely ellen nem tudunk védekezni. Ha valaki például a saját gyerekét vagy ártatlan embereket használ védőpajzsként, ott nem lehet mit tenni. Ugyanígy ha a nemiséget nézzük, vagy az alapértékeinket, azt látjuk, hogy a valóságtól teljesen elrugaszkodott gondolatok alakultak ki. Mi, keresztények pedig ezekről nem tudunk és nem is akarunk lemondani. Ebben éljük meg a boldogságunkat. Óhatatlan, hogy ez pusztán már emberi alapon is összetűzést szül.

¶ Képletesen szólva ez még mindig a Sátán vergődése lenne?

Biztosan a gonosz műve. Hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy van, hogy létezik, azt, hogy nem alszik. Úgy tűnik, mintha revansot akarna venni a megváltás művéért. De végső soron teljes kudarcra van ítélve. Vél diadala csúcsán bukik el. Krisztus legyőzte a rosszat.

¶ Személyesen a Te életedben is nagy jelentősége volt a húsvétnek; egy bizonyos húsvétnek. Mondhatni nem született bele a keresztény vallásba, hosszú utat kellett megtenned a megtérésig, ami nem is biztos, hogy egyetlen

ponthoz köthető. Hogyan alakult a személyes istenhited, és hogyan találkozottál Szent Ferencel?

Olyan értelemben felnőttségem volt, hogy ezt már teljesen én akartam. Segített benne a nagymamám, de én magam is nagyon akartam a keresztséget. 13 évesen a beavató szentségek felvétele után középiskolába kerültem, ahol aztán szép lassan minden kitördölt belőlem, a kereszténység nem vált életformává számomra. Elragadott a városi lét, a szabadságvágy, közben megromlott a szüleimmel való kapcsolatom is. Édesapám a rendszerváltás után otthon ragadt annak mindenfajta nehézségeivel. Nem kaptam elég figyelmet, így elkezdtem inni, dohányozni, kimaradni az iskolából. Az első évben meg is buktam a szakközépiskolában. Ezt követően már nem nagyon jártam be az órákra, ami odáig vezetett, hogy 16 éves koromra eltanácsoltak. Gyakorlatilag azzal telt az életem, hogy elmentem otthonról, valamilyen kocsmába beültem, és aztán valamikor hazakeveredtem. Ez eltartott pár évig, miközben otthon annyira tarthatatlanná vált az állapot, hogy nagymamámhoz kellett költöznöm. Velünk élt az ő édesanyja is, aki a „hetednapot ünneplő adventistákhoz” csatlakozott akkoriban. Emlékszem, úgy élte meg az egész családot az időszakot, mintha terrorizált volna bennünket a vallással, de azt is mondhatom, hogy hintette a magvakat, tőle kaptam az első Szentírást. A lényeg, hogy alapvetően frusztrált a helyzet, kicsi volt az élettér számomra a nagymamánál, így ki kellett találnom valamit. Eldöntöttem, hogy tanulni fogok. Ekkor már esti tagozatra jártam Gyöngyösön az egyik gimnáziumba, ahol a nagy lemaradás ellenére le is érettségiztem. Elmondhatom, hogy a megtérésemben, az Istennel való kapcsolatom rendezésében a tanulásnak is döntő szerepe lett. Valódi szellemi élményt nyújtottak a kötelező olvasmányok – ezek is tereltek a jó Isten felé, valamint az összes tárgy kinyitotta előttem a világot. Valóban egy szellemi út volt ez számomra, és ebben segített, hogy idősebb fejjel találkozhattam bizonyos olvasmányokkal. Újra templomba kezdtem járni. Aztán 2000-ret írtunk, világvége hangulat uralkodott el rajtam, így gondoltam elmegyek győnni a ferencesekhez. Szép lassan bevonódtam az ő életükbe, ministráltam, sokszor náluk reggeliztem, kicsi lakásunk lévén ott tanulhattam a kolostorban. Ez idő alatt ismertem meg Szent Ferencet elsősorban az írásain keresztül, ill. az ott élő testvérek közvetítésében. Nem láttam ezeket a nagy ívű filmeket, mint például a Zefirelli-féle feldolgozást, de nem is baj, mert a szavain keresztül figyelhettem Ferencre. És volt egy húsvét, amely döntő fontosságúvá vált az életemben. Emlékszem, hogy virrasztásra hívtak az atyák nagycsütörtökön, én meg azt hittem, hogy majd hajnalig fent leszünk. 11-kor vége is lett a liturgiának, én pedig egész éjszaka a várost jártam,

letérdeltem minden kereszt előtt és imádkoztam – a rendőrök értetlenkedve néztek. Próbáltam úgy megélni a szent három napot, mintha az én életem is lenne. Jézus és én együtt vagyunk – így éreztem. Nagypénteken a kereszthódolatkor csak én csókoltam meg a feszületet egyedül, a híveknek ez nem volt szokása – ezzel együtt nagyon mélyen érintett a liturgia, és ahogy Ágoston atya énekelte az Exsultetet, vagy a gyertyafény...

☞ *Mi fogott meg Szent Ferenc írásaiban, ami aztán oda vezetett, hogy belépj a rendbe?*

Számomra Szent Ferenc soha nem egy mezőn szaladgáló, éneklő trubadúr alakját juttatja az eszembe. Talán jobb is, hogy akkoriban nem láttam az efféle filmeket. Friss megtérőként megragadott benne, hogy egyrészt ő is idősebb korában vette komolyabban a hitét, másfelől pedig a radikalitása, pontosabban az, ahogy visszavonhatatlanul odaadta magát az Istennek. Oda merete magát adni, és nem aggódott semmi miatt. Az első és legmeghatározóbb írás, amit megismertem tőle, a Naphimnusz volt. A középiskolai irodalmi szöveggyűjteményben más szemelvény nem található tőle, és számomra ez bírt a legnagyobb erővel, mert én is nagyon szeretem a természetet. Van valami benne, ami üzen, ami jelként fogható fel. Isten műveiből fel lehet ismerni az ő nagyságát és létét. A mai napig igyekszem kijutni a vadonba – már amennyire beszélhetünk vadonról. Idővel aztán egyre jobban

megismertem Ferencnek azt az igazán emberi arcát, amely a hétköznapiakban realizálódik: vádolja magát, kiakad, van, akit elzavar a rendből stb. Számomra egyre inkább barátta, emberibbé válik Szent Ferenc, és ha jól követem, akkor ez azt jelentheti, hogy én az ő példája nyomán egyre inkább válhatok szentté.

Húsvétra készülünk Ferenc lelkületét követve, aki Alverna hegyén azt kérte az Istentől, hogy egyszerre érezhesse át azt a fájdalmat és egyben azt a szeretetet, amelyet Jézus élt át a keresztfán. A stigmák azután a szenvedés látható jeleivé váltak.

Itt a földi életben a szeretet valamiképpen szenvedés is. Csak itt a földön, és csakis az ember bűne miatt. Az egész számomra nem lenne hiteles, ha Szent Ferenc kizárólag a szenvedést kérte volna. Az a fontos, hogy azt a szenvedést kérte, ami a szeretethez vezet. Így válik a szenvedés megint csak jellé. Szent Ferenc megkapta azt a szeretetet, amely Krisztust is arra készítette, hogy vállalja a kereszt gyötrelmét. Ezért is fontos, hogy a Feltámadott látható módon hordozza a sebeket, mert az mindörökké annak a jele, hogy szeret minket.

KEPPEL DÁNIEL

Szalagavató a Frankában

* Valami időtlen és örök szellemiség ölt testet ekkor az iskola falain belül...

Mindannyiunk életében vannak olyan események, amelyeknek már megtörténésük pillanatában biztosak vagyunk benne, hogy örök emléküek lesz, amelyeknek évtizedek múltával is egészen jelentéktelennek tűnő részleteire is emlékezünk, és ha találkozunk valakivel, aki szintén átélte ezeket, akár ezredszere is ugyanolyan lelkesedéssel elevenítjük fel egymásnak és magunknak a történeteket. Számomra ilyen élmény volt a szalagavató.

Sokan mondják, hogy a mi szalagavatónk „csonka” a többi iskoláéhoz képest, ugyanis – lányok híján – nálunk nincsen frakkos-estélyis keringő. Ez igaz. Valami egészen más van. Valami időtlen és örök szellemiség ölt testet ekkor az iskola falain belül. Nem frakkot hordunk – de Bocskait! Melynek fekete zsinórjai többet őriznek magukban, mint ezernyi frakk és szmoking. A helyzet az, hogy a mi szalagavatónk nem csonka, hanem valami olyan több, sokkal több, amit csak az érezhet, aki átélte már. Nem keringőt

táncolunk – de legényest! Ismét valami – a néptánc –, melynek művelői minden bizonynyal el tudják mondani, milyen ősi, mélyről jövő ereje van minden mozdulatnak.

A szalagavató a templomban kezdődik. Biztos pont ez az itt töltött éveink alatt. Ide lépünk be négy éve minden év elején és év végén – kérni és hálát adni. És itt gyűlik majd össze az iskola, mikor minket búcsúztatnak, mi pedig a falakat, az orgonát, padokat és mindent, amely a világunk volt ebben a négy évben. A templomban állva elmereng az

ember. Büszke oszlopok, éneklő hangok, megdicsőült kőalakok. És a Szent Ferenc himnusz... – nem lehet leírni, át kell élni. Keret ez a tér – a templom belseje – és támasz. Ezért kezdődik ott minden – a szalagavató is.

A templomból az iskola épületébe vonulunk, a tornaterembe. Mindenki arca kicsit más, mint mielőtt beléptünk a templom padsorai közé. A tornateremben ezután ének, gitár és trombita következnek, mind-mind meghódítja az egész termet, egy időre mindenki elfelejti miért is van itt, csak a zenére figyel. Ezen a ponton ért a megtiszteltetés, hogy beszédet mondhattam; célom osztály- és évfolyamtársaim, tehát a mi fejünkben kavargó érzelmek és gondolatok megfogalmazása volt. Hogy ez sikerült-e, nem az én feladatom eldönteni. Igazgató úr is megosztotta velünk gondolatait és ezután következett a szalagok feltűzése. Méltóságteljesen, a színpad két oldaláról érkeztek a szalag nélküli, és középen a reflektorok fényében, illetve büszke tekintetek sugarában vonultak le az immár szalagos diákok. Fejtegethetném, hogy ez a pár lépés is milyen mély értelemmel bír, de a terjedelem okán nem tehetem – szép volt. Nagyon szép. A legényes zárta az iskolai részét szalagavatónknak, ismételten csupán az ősi erőt említeném, amit a viselet, a zene, az ének és a mozdulatok mind-mind magukban hordoztak. Sebb volt, mint egy keringő? Fényűzőbb semmiképpen. De több. Sokkal több.

A szalagavató utolsó állomása a kollégium épülete, az ebédlő. Így zárult be az a háromszög, mely a Frankát azzá teszi, ami. Hit, tudás, nevelés. Az étkezőben egy remek vacsorát fogyasztottunk el, levettünk mindkét osztály nosztalgikus képsorokat az elmúlt négy, illetve hat évről, de a lényeg ezután jött. Éjfélig, sőt tovább zengett a közös éneklés. Minden benne volt ebben az éneklésben: az öröm, az összetartozás érzése, az elmúlás bánata, minden. Az ülésrend felbomlott, ideoda vándorolt mindenki, váltva egy-egy szót összes évfolyamtársával. Pár pillanat erejéig megszűnni látszott az idő.

Ez a mi szalagavatónk, ez a mi ünnepünk. Sajnálom azokat a diákokat, akik ezt sosem tapasztalhatják meg, és azt gondolva élik le életüket, hogy a frakk, a gyémántcsillár és a keringő a teljesség. De büszke vagyok rá, hogy részese lehettem valami ilyen mélynek, ősi és többnek. Ez a mi iskolánk. Ezért hordom büszkén azt a szalagot.

GAJDACSI ÁRON (12/B)

Valóban ez volt az első Franka-bál? Bizonyos értelemben igen, azonban jó pár évvel ezelőtt a Szent Adalbert Központban volt egy azonos néven futó esemény az öregdiákoknak, Mága Zoltán művész úr jelenlétében. Ez a bál viszont egészen másról szólt.

Franka-bál vagy koncert?

* Avagy egy újabb mérföldkő az iskola életében

A diákönkormányzat szervezésében március 2-án, szombat este került megrendezésre az első olyan „Franka-bál”, amit a diákok saját maguknak szerveztek. Kocsis Benjamin osztálytársam fejből pattant ki az ötlet, hogy ha más iskolákban van, nálunk miért ne lehetne egy kultúrában gazdag est csak az iskola tanulóinak és azok barátnőinek. Ő keresett meg engem, hogy Kovács Pál diáktársammal lépjünk fel, és tegyük színesebbé a bált zenekarunkkal. Végül Gajdácsi Áron (12/B) DÖK-elnök szervezésében valósult meg a rendezvény, akitől megkaptam a zenei szerkesztő posztot. Úgy gondoltam, ne csak egy lemezlovas állítsunk a színpadra, aki elindítja kedvenc magyar, illetve külföldi dalainkat a '70-es, '80-as évekből. Egy zenekar kevés lett volna, ezért kerestem fel iskolánk volt tanulóját, Héra Barnabást (2016/B), aki az egyre jobban feltörekvő Carson Coma tánczenekarban tevékenykedik mint dobos. A zenekar teljes lelkesedéssel és örömmel fogatta a felkérést. Azt szerettem volna, hogy a diákok ne csak a mostani „mainstream” zenét hallgassák, hanem ismerjenek meg egy olyan ágat is, ami nemcsak hogy kihalóban van az egész világon, de a hazai színtéren abszolút ritkaságnak számít. Továbbá megmutatni itt Esztergomban, hogy a sok tévhit ellenére a frankás diákok igenis tudnak egy igényes, kulturált bált szervezni

maguknak, ahol két teljes értékű zenekar muzsikáját élvezve együtt táncolhatnak barátnőikkel vagy éppen egy addig számukra ismeretlen lánnyal.

Szántó Gellért tanár úr, iskolánk igazgatójának beszéde és Gajdácsi Áron köszönetnyilvánítása után álltunk színpadra osztálytársammal és két rendkívül profi zenésztársunkkal egyetemben. Igyekeztünk a jelenlévő öregdiákok kedvébe járni egy-egy régi klasszikusra (B.B. King, The Beatles) alapozott jam session-nel az általunk megírt klasszikus szörf zenei témák mellet, illetve a táncparketre csalogatni a diákságot.

Ezután következett a tombola-díjak kiosztása, miközben én egy Fábry-féle design centerbe tudtam volna elképzelni magam. Köszönhetően az öregdiákoknak, rengeteg értékes ajándék került kiosztásra.

Egész pontosan 9-kor állt színpadra a

Carson Coma, akik egyből bedobtak a mély vízbe a The Surfaris leghíresebb számával, a Wipe Out-tal. Saját dalaik mellet több feldolgozás is felcsendült Korda Györgytől vagy éppen ráadásként az Illéstől. Rendkívül jó volt látni egy ilyen kiváló, profi zenekart, de még jobb volt a diákokat nézni, ahogy kedveseikkel táncolnak.

Végül, de nem utolsósorban kiemelném Kovács Vince és Vincze Péter osztálytársamat, akik kitartó és önzetlen munkával dolgoztak a bál megvalósításán hang- és fénytechnika terén. A legnagyobb dicséret és tisztelet nekik jár!

Véleményem szerint egy olyan hagyományt teremtettünk, aminek nagy jelentősége lesz az iskola életében. Folytatás csak is a most felnövő diákokon múlik, segítségükre leszünk jövőre mi is!

ÁGOSTON ISTVÁN (12/A)

Véradás a Frankában

Iskolánkban a 2014/2015-ös tanévtől kezdve, immár 5 éve van szervezett véradás. A véradás előírásainak megfelelő tanuló létszámtól függően ket-
tő, illetve három alkalommal adhatnak vért egy tanévben a diákok.

Idén január 16-án és március 28-án, mindkét alkalommal délután került sor véradásra, így sokunk számára alkalom nyílt arra, hogy „első véradó” váljon belőlünk. Az udvaron parkoló kocsiból a felszereléseket az alsóbb évfolyamos tanulók segítettek a tanári könyvtárba vinni, ami erre az alkalomra vér-
adó szobává alakult. Az időbeosztás, hogy kinek mikor alkalmas vért adni a délután során, már a megelőző napokban elkészült.

A véradásról már korábban átfogó képet kaphattunk a megelőző tájékoztatások során. Mindannyian tisztában voltunk vele, hogy mekkora jelentőséggel bír ez a program, hiszen vérünkkel átlagosan három emberen segíthetünk. Az alkalom során első lépésben mindannyian kitöltöttünk egy kérdőívet, majd minden jelentkezőnek regisztrálnia kellett, melyben személyes adatait és egyéb, esetlegesen a véradást kizáró okokat rögzítették. Ezt követően egy nővér

egy ujjbegyszúrást követően tesztpapír és reagensek segítségével megállapította a vércsoportunkat és a hemoglobinszintünket. Többen nem kis örömeikre itt megtudhatták vércsoportjukat az ABO vércsoportrendszerre vonatkozóan, néhányan ugyanakkor itt szembesültek azzal, hogy az alacsony hemoglobinszintjük miatt nem adhatnak vért. Aki már másodszor jött, megtudhatta, hogy az Rh vércsoportrendszerben milyen vércsoportja van. Innen a véradáson jelen lévő orvoshoz vezetett az utunk, aki megmérte a vérnyomásunkat, és a kitöltött kérdőívet áttekintve röviden beszélgetett velünk az aktuális egészségügyi állapotunkról, valamint a véradással kapcsolatban felmerült kérdéseinkről. Végül egy nővértől kézhez kaptuk a véradáshoz szükséges steril eszközöket.

A vért a tű bevezetését követően pár perc alatt sikerült levenni, és csaknem

mindannyian egyetértettünk abban, hogy nem is volt olyan fájdalmas, mint ahogy azt megelőzően gondoltuk. Ugyancsak közös tapasztalatunk volt, hogy valóban megkönnyítette a véradást, ha megelőzően bőven ittunk vizet. Néhány évfolyamtársunk fizikailag is jobban érezte magát a véradást követően.

Többen kértük, hogy SMS-ben értesítsenek minket arról, ha felhasználják a vérünket; és valóban erről – a véradást követő napokban – a legtöbben kaptunk is üzenetet. Ez a visszajelzés fontos volt, és úgy tapasztaltam, hogy mindannyiunkat megerősített, jó érzés volt tudni, hogy a szándékunk valóra vált, segítséget nyújthattunk valakinek, akinek erre szüksége volt.

Az iskola történetében ismert, hogy volt diáktársunk megsegítésére az egykori és az aktuálisan ide járó tanulók is örömmel mentek vért adni. Többünk környezetében is előfordult, hogy műtétek és egyéb egészségügyi okok kapcsán családtagjaink, hozzátartozóink, ismerőseink is szorultak vérré. Ebbe a segítségadásba szeretünk volna bekapcsolódni, és a részvételt tekintve ez sikerült is, aki tehette, eljött vért adni.

NAGY TAMÁS (12/B)

📖 *Kedves Árpád atya! Bárkit megkér az ember, aki a Frankába járt, hogy említsen pár élményt a gimnáziumi évek nyarairól, teljesen biztos, hogy a vitorlás tábor is az emlékek között lesz. Olyan ez, mintha mindig is az iskola része lett volna... Mikor és hogyan kezdődött a frankás vitorlázás?*

Az indulás az 1970-es évekre tehető, amikor Marik Tamás atya a csopaki Balatonparti családi nyaralójukban szervezte a hajós táborokat. Három fa Sztárral (*Lurkó, Illuska, Fulgur*) és egy klasszikus, gaffos 15-ös fa túra jolléval (*Manóka*) indultak a vízi túrák. Igazából már ott és akkor kialakult az a séma, ami ma is jellemzi a hajózást. Akkor is, ma is öregdiák kapitányok vezetik a túrákat, dolgoznak a hajók karbantartásán, segítik a fiatalok tanulását.

Geisselhardt Gábor beszámolója jól tükrözi azoknak az időknék a hangulatát. Ez az időszak Tamás atya külföldre költözésével ért véget 1981-ben.

A rend balatonakarattyai nyaralójában 30 éves gondnokságom alatt mindig volt egy-két kölcsön kapott kisebb sport hajó (420-as, 470-es jollék), de azok legfeljebb oktatásra voltak alkalmasak. Kezdetben a nyaralóban szerveztünk sportvitorlázásra felkészítő táborokat, de a hajók száma, tényleges technikai tudásunk és a nyaraló rendi használata miatt ez nem működött hosszú távon.

Jelentős szünet után a túrahajózás 2003-ban indult újra. Akkor keresett meg egy szülő, hogy volna lehetőség egy Balaton 25-ös túrahajó tartós használatára. A tulajdonos nem nagyon használta a vitorlást, a költségek átvállalásával rendelkezésünkre bocsátotta a kabinos, 6 főt befogadni képes, túrázásra alkalmas hajót. Nagy volt az öröm. Öregdiák segítségével kikötőhelyet szereztünk a Balatonkenesei Vízügyi Kikötőben, és egy tavaszi napon elhoztuk a hajót Balatonfüredről. A neve *Eol* volt, de rögtön átkereszteltük *Szent Ruffinra*.

Már azon a nyáron túráztunk vele. Ezt a hajót és egy másik 25-öst, a későbbi *Szent Ferencet* aztán az eladott iskolabusz árának feléből meg is vásároltuk. Az immár két hajós túrák ettől kezdve népszerűek lettek az iskolában. Volt, hogy további hajót kellett melléjük bérelni a túljelentkezés miatt. Ezek a nem túl nagy hajók biztonságosak és megbízhatóak voltak, de az egyre növekvő

A frankás hajózásról

* Interjú Árpád atyával

igényeket nem tudták kielégíteni. Amikor lehetőség adódott egy Fűke 32-es nagy hajó megvételére (*Szent Ferenc*), amit a két kis hajó árából finanszíroztunk, majd egy svájci 40-es cirkáló (*Szent Antal*) használatára, nagyot lépett előre a ferences vitorlázás. Ezek már komoly hajóknak számítottak, különösen a cirkáló volt népszerű sportosága és eredményei miatt. Újabb nagy lépést jelentett, amikor egy öregdiák támogatásával 2012-ben megvásároltuk az azóta is használatunkban álló vas 50-es cirkálót, az *Oriont*. Ez a klasszikus, veterán hajó (lassan hetven éves) mindig is ikonja volt a balatoni hajózásnak. Nekem is, de a kapitányoknak is ez a kedvence. Aki ment vele erős szélben, az tudja, miért... Közben volt egy jó spanyol versenyvitorlásunk (*Szent Bonaventúra*) és egy 25-ös túra jollénis (*Veronika*), amiket pár évig használtunk, aztán méretük és borulásuk miatt továbbadtuk őket.

Három éve keresett meg a BAHART, hogy látva tevékenységünket, szívesen eladná nekünk a Szaturnusz 125-ös cirkálót. Szintén klasszikus, szintén öreg, de nagyszerű alumínium testű, két árbocos hajó, mely járt a Vörös-tengeren is, és a Kotori-öbölben a fellelt Szent István csatahajó első bűváros feltérképezésében is részt vett. A BAHART, ráépítve egy nem éppen passzolós felépítményt, idegenforgalmi célokra használta, majd amortizálódva a síófoki kikötőben állt évekig. Szintén öregdiákok segítettek a megvételben. Akkor tavasszal lebontottuk a korhadt felépítményt, és felújítottuk a motorját. Nyáron már túráztunk is vele. Minden évben valamit alakítunk, javítunk rajta. Tavaly az eredetivel egyező kabin épült rá. Idén a belső teret szeretnénk kialakítani.

Jelenleg ezt a két klasszikus cirkálót használjuk, amelyek alkalmasak az

egyhetes túrák lebonyolítására. Mindig is fő törekvés volt a biztonság! Ma azt mondom, ezeknél a hajóknál csak a tihanyi kompok biztonságosabbak.

¶ Amikor éppen nem a vizet hasítják, hol található a „Ferences Armada”?

Vitorlásaink mindig Balatonkenesén állomásoztak, kezdetben a Vízügyi Kikötőben, jelenleg a Honvédség Rekreációs Bázisán. Ez utóbbi nagyon egyszerű, nem túl elegáns kikötő, de puritánságával illeszkedik a mi hajózásról alkotott elképzelésünkhöz.

¶ A vitorlázást sokszor a gazdagok, a leggazdagabbak szórakozásaként szokták emlegetni. Annyi biztos, hogy rendkívül drága egy komolyabb hajó. Hogyan sikerült mégis ilyen minőségi darabokra szert tenni az idők során?

A hajók cseréjében sokat segítettek öregdiákok, akik saját erőforrásukból, ill. kapcsolataik révén tudták támogatni hajózásunkat. Igazság szerint szinte a kezdetektől egy volt frankás finanszírozta a hajózással

járó költségek zömét. Szerintem nem is tudja, mekkora jót tesz vele!

¶ A hajók hivatalosan is a Franka tulajdonát képezik?

A hajók kezdetben a gimnázium tulajdonában voltak, majd amikor megalakult a Hajdú Antal Ferences DSE Vitorlás Szakosztálya, hivatalosan átvette a vitorlásokat is.

¶ A hajón emberek vannak, akiket vezetni kell, ugyanis nem mindenki ért a vitorlázás mesterségéhez. Ön nyilván nem lehet ott mindig, mindenhol. Hogyan tud mégis biztos lenni abban, hogy a „legénység” és a hajók egyaránt jó kezekben vannak?

Másik nagyon fontos segítség a kapitányoké, akik képesítést szereztek és visszajöttek-visszajönnek a hajókat vezetni. Az első már családós, elfoglalt emberek, akik legfeljebb pár napra keresik meg a hajókat a kikötőkben, és csatlakoznak egy-egy túrához. De folyamatosan nevelődik az utánpótlás. Nagyon sokat köszönhet

hajózásunk ezeknek a srácoknak, akik néha heteket töltenek el oktató és vitorlázóként a diákokat. Jelenleg hárman készülnek vizsgát tenni és már látszik további 3-4 olyan diák, aki elérve a 18. évet, nekifuthat a képzésnek. Sajnos nagyon elszabadultak a tanfolyam árak és a vizsgaköltségek. Igyekszük az egyesület segítségével adni a vizsgázóknak, hiszen érdekünk, hogy eleendő hajóvezető legyen a hajókon.

Nem véletlenül emlegetem az oktatást. Tapasztalatom szerint a fiúk zömét izgatja a vitorlázás, szívesen tanulnak is közben, és élvezettel használják a megszerzett tudást. A túrák végére a legénység jó néhány tagja már tudja kezelni, sőt vezetni is a hajókat!

¶ Hogyan néz ki egy ilyen tábor programja? Van egy bejáratott, tradicionális program és útvonal, vagy mindig változik az idő és a kedv függvényében?

A túra programja és a behajózott táv sose egyforma. Alapvetően az időjárás határozza meg az egy-egy alkalommal bejárásra szánt távolságot. A kirándulások vasárnap este kezdődnek, amikor megérkezik a csapat, vacsorázik, és mindenki elfoglalja a helyét a hajókon. Másnap reggel a reggeli után egy biztonsági és technikai oktatás után hajóznak ki a kikötőből, és indulunk neki az egy hétnek. Minden este kikötőben éjszakázunk, ahol rendelkezésre állnak a szükséges kényelmi feltételek. Kortól függően vannak esti programok, ill. szabad idő. Jó alkalom ez megismerni a Balatonparti településeket és látványosságokat. Van pár kedvenc kikötőnk, ahova szívesen

megyünk, és ahol szívesen fogadnak bennünket. Füred, Badacsony, Szigliget, Keszthely, Lelle, Földvár stb. szinte mindegyik túránk állomáshelyei.

Sok helyen szeretnek bennünket!

¶ Említette, hogy az öregdiákok folyamatosan támogatják a vitorlázást akár új hajók vételénél, akár a meglévők karbantartásánál. Mit gondol, honnan ez a mély szeretet a vitorlás egyesület iránt?

Talán mert sok idősebb hajós felfedezni véli saját fiatalságának pillanatképeit, amikor lát bennünket. Talán mert nem a ma jellemző elegáns hajókkal, a szélsőséges viszonyoktól félve luxuskörülmények között vitorlázunk. Talán mert feltűnő fiataljaink fegyelmzettsége, segítőkészsége és korrektsége.

Szeretünk versenyezni is, bár a hajók nincsenek versenyre felkészítve. (Sokba kerülne az új vitorlák, a profi csörlők és kötelek.) Ráadásul nem kis összeg a rajtengedély megszerzése sem. A kis költségű házi versenyek mellett szponzorok finanszírozták az utóbbi években a „Kékszalag” indulásunkat, ahol az Orion meglepően jól teljesített.

¶ Hogyan oldják meg az étkezést a túrák közben?

Az étkezést magunk oldjuk meg a vitt elektromos főzőedényeket használva. Bőséges reggeli és vacsora mellett délben csak egy kis „nasi” van a hajón. Persze mindenki be van osztva az étkezéskészítésnél és a mosogatásnál. Ha jól gazdálkodunk, akkor pizzázásra is marad pénzünk, vagy egy kikötői étkezésre.

¶ Egy utolsó kérdés. Ha pár mondatban össze kellene foglalnia, hogy miről szól az a vitorlás egy hét, hogyan tenné ezt?

Meglátásom szerint kihívásról és szórakozásról, fegyelemről és laza együttlétről, a természet szépségének észrevételéről, a vidámságról és a kalandról! A túrákon igyekszem misézni a gyerekeknek. Erről is szól. A Teremtő szeretetének felismeréséről, aki adja a jó időt és az emberpróbálót is! Amikor elindulunk, imádkozni is szoktunk: hogy ugyanannyian érkezzünk meg, mint amennyien vízre szálltunk.

GAJDÁCSI ÁRON (12/B)

Stipitz Árpád atya előterjesztése Szabó Erna-díjra

Stipitz Árpád ferences atya 1964. február 20-án született Esztergomban. 1982-ben érettségizett az esztergomi ferences gimnáziumban, Halmai Vilmos atya osztályában. Az ELTE Természet-tudományi Karán szerezte földrajz szakos diplomáját. A ferences rendben 1986-ban tette le egyszerű fogadalmát, 1989-ben pedig ünnepi fogadalmát. 1990. május 6-án szentelték pappá Esztergomban. 1991-től 2018-ig a ferences gimnázium prefektusaként dolgozott, egy időben az igazgatóhelyettesi feladatokat is ellátta. Az elmúlt 27 évben nyolc osztálynak volt a prefektusa, kollégiumi nevelője.

Árpád atya munkájának alapvető jellemzői a hivatástudat, a gyermek- és szakmaszeretet, alázat, következetesség, igényesség, pontosság és a közösségért érzett felelősség. Tantárgyát megbízható igényességgel tanította.

Papi jelmondata, ami Szent Páltól való: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni” – végigkíséri életét, mindennapjait. Empatikus készségének és szociális érzékenységének köszönhetően – melyek felelősséggel, igazságérzettel párosulnak – mindig a tanulók és a rászoruló, bajbajutott embertársai érdekeit tartotta a legfontosabbnak. Márai Sándor szavai jellemzik leginkább munkásságát: „Időt kell szakítanod embertársaidra, tégy valamit másokért, ha még oly apróságot is – valamit, amiért fizetséget nem kapsz, csupán a kitüntető érzést, hogy megtehetted.”

Időt és energiát nem kímélve, tanításon kívül, a szabadidejében is a rászorulóknak segítségén munkálkodott: segélycsomagokat szállított Svájc-ból és Liechtenstein-ből, az esztergomi ferences szociális otthonnak nagyobb összegű támogatást szerzett Genfből az otthon felújításához, az esztergomi Vaszary Kolos Kórházat és Esztergom

város szociális intézményeit is rendszeresen segítette adományaival. Bőjte Csaba ferences szerzetes erdélyi gyermekotthonainak – legfőképpen a székelyhídi otthonnak – kiemelkedő támogatója. Rendszeresen gyűjtéseket szervez, amit saját költségén szállít ki az árvaházakba. Ebbe a tevékenységbe mindig bevonta osztályai tanulóit is, akik az 50 órás közösségi szolgálat keretében segítettek a bajbajutottakon. Az esztergomi Szent Lázár Lovagrend Alapítványának kuratóriumi elnöke. A genfi és a lausanne-i magyarok lelkipásztora. Hosszú évekig az esztergomi kórházkápolna lelkipásztoraként is teljesített szolgálatot. Ötödik éve a jászberényi Terplán Zénó Ferences Szakképző Iskola és Gimnázium lelki vezetője. Ebben az intézményben is lelki gyakorlatokat tart a tanároknak és diákoknak egyaránt. Ferencességét jellemzi, hogy 40 év kihagyás után, a rendalapító Assisi Szent Ferenc ünnepén idén újra megszervezte a Transzitus szertartását a jászberényi ferences templomban.

Nyári szabadsága alatt sem tétlenkedik, a pihenésre szánt ideje nagy részét is a gyermekek körében tölti. Kiváló szervezőképességét mutatja, hogy a ferences gimnázium tanulóinak és Csaba atya „árva gyermekeinek” is rendszeresen vitorlástáborokat szervez a Balatonon, melyek célja egyrészt a szabadidő hasznos eltöltése, másrészt pedig a tanulóknak magyarságtudatának erősítése.

Az idei évtől a kárpátaljai magyar testvéreink megsegítését, támogatását is kitűzte célul maga elé. Feladatát szolgálatnak tekinti, és embertársai ügyének szenteli. Árpád atya az átlagnál magasabb empatikus és önfeláldozó-készsége, emberszeretete és a rászorulókon való önzetlen segítsége alapján kiérdemesült a Szabó Erna-díjra, azaz „Esztergom Rászorulóinak Megsegítéséért” kitüntetésre.

KEMMA

Vitorlástábor 2018

* A természet és a víz közelsége egyensúlyt tud kialakítani az emberben

A vitorlázással közel tíz éve ismerkedtem meg, de több szálon is kötődök a Balatonhoz, a vízi sportokhoz, és nem múlik el nyár, amiből kimaradna a vízpart, és ne hódolnék szenvedélyemnek. Természetközelség és technika, nyugalom és kaland, időtlenség és sebesség – mindezt egyszerre élheti át az ember kint a nyílt vízen. Bár a múlt évben még nem voltam frankás diák, mégis lehetőséget kaptam, hogy részt vegyek az Árpád atya szervezte vitorlástáborban.

Nem tudom megállni, hogy – a vitorlások szerelmeseiként – elsőként ne mondjak néhány szót a két hajóról, amelyek kitűnő szolgálatot tettek nekünk ebben

a néhány napban. Az egyik egy balatoni klasszikus, ötven láb hosszú cirkáló: az *Orion*. Ez a vitorlás egy gyönyörű, karcsú hajó, amely túrázásra igencsak alkalmas,

úgy, hogy közben valódi sportélményt is nyújt a vitorlázó számára. A másik hajó: a *Szturnusz*, amelyre joggal használhatjuk a kolosszus jelzőt, hiszen már ránézésre is alázatot követel. Ez a hajó ritka látvány a Balatonon, és már messziről felismerhető, mivel két árbocára akár hat vitorlát is lehet húzni. Leírhatatlan érzés ezekkel a hajókkal vitorlázni, különösen, ha olyan jó idő van, mint amilyenhez nekünk is szerencsénk volt a tábor kezdetén.

A hajók anyakikötőjében, a balatonkenesei Honvéd Kikötőben gyűlt össze a csapat, a mostani osztálytársaim, és az itt töltött éjszaka utáni reggel végre kihajóztunk a Balaton káprázatos vizére. Kellemes szellet fogtunk ki, amely ideális volt, hogy a *Szturnuszra* négy vitorlát is felhúzzunk. Első nap Tihanyig vitorláztunk, és az éjszakát az „Öreg Tihany” kikötőben töltöttük. Az idő másnap is kellemes maradt, a kihajózás után felhúztuk a vitorlákat, és megeredtünk a Tihanyi-szoros felé. A vitorlástáborban általában nem kötjük magunkat semmilyen feszes tervhez, ahogy a szél fúj, ahogyan az időjárás engedi, úgy vitorlázunk, úgy alakítjuk az úti célokat. Azon a napon az élénk szél miatt Badacsonyt tűztük ki végállomásként. Szerencsére az időjárás nekünk kedvezett, és egész nap kitűnő szélben vitorlázhattunk, ám mire elértük Badacsonyt, addigra jócskán megerősödött a szél. Izgalomban sem volt hiány, ugyanis a *Szturnusz* motorja nem indult, ezért az *Orion*nal kellett bevontatni a kikötőbe. Másnap a viharos szél miatt már nem is tudtunk vitorlázni, helyette a hegyen túráztunk egy rövidet. Következő nap az *Orion* egy nagyobb csapattal elindult hazafelé, mi a *Szturnusszal* csak egy nappal később indultunk vissza a motor szerelése miatt. Füredet útba ejtve, este érkeztünk vissza Balatonkenesére, csaknem az egész Balatont megkerülő utunkból.

A nyárnak ez a néhány napja felejthetetlen maradt számomra. A természet, a víz közelsége olyan egyensúlyt tud kialakítani az emberben vitorlázás közben, amit ritkán tapasztalható, és kevesen élhetik át. Úgy gondolom, az, hogy a frankás diákoknak lehetőségük van vitorlázni, rendkívüli kiváltság.

MACZÓ HUNOR SZILÁRD (10/B)

A 12/B osztálykirándulását leíró cikksorozat harmadik, egyben befejező része következik, amelyben a javarészt Rómában töltött második és harmadik napról, a vatikáni látogatásunkról és a kirándulást lezáró ravennai élményeinkről lesz szó.

Október 2-án reggel a „falakon kívüli” Szent Pál-bazilikát vettük irányba. Elképesztő látvány fogadott bennünket, amikor megláttuk ezt az 5 hajós, 131 méter hosszú bazilikát, amely Róma második legnagyobb temploma. Nem okozott csalódást a belső látvány sem, melyet jómagam már másodszer láthattam, azonban ugyanúgy el voltam ragadtatva az alabástrom oszloptól, a templom hatalmas méretétől és a pápák portréitól, mint az első alkalommal. A főhajó aranyban úszó díszítése szintén ámulatba ejtett mindenkit, melynek köszönhetően sokkal könnyebben megértettük, hogy mit is jelent Isten dicsérete a művészetben keresztül.

Ezt követően a Lateráni Bazilikában megismereltük az apostolok faragott márvány szobraikat. Ez a templom a római püspök bazilikája és a pápai trón székhelye. A bazilika aranyozott apszisát és a pápai trónt is megcsodáltuk, kint pedig felmáztunk a Szent Ferenc-szoborcsoportra, ahol készült pár mosolygató kép az osztályról.

Már dél is elmúlt, amikor a Maria Maggiore bazilikához értünk. Ez a bazilika legjobban a Szent Pál-bazilikára emlékeztetett. A belső terek aranyozott díszítettsége itt is szemet kápráztató volt.

Innen a Borghese park felé tartottunk, amelyet együtt nézett meg az osztály. Élveztek a természet közelségét egy ilyen hatalmas rohanó világváros szívében. Egyenest a Spanyol lépcső irányába haladtunk tovább. A gyönyörű környéken megint kaptunk szabadidőt, amelyet legtöbbször friss kávé fogyasztásával töltöttünk el egy környékbeli kávézóban. A napot a Trastevere zsúfolt kis utcáinak átszelése, és a macskaköves tereinek megismerése, valamint az utolsó, a szállás felé közlekedő vonat lekésése zárta. Lett egy kis izgalom...

Október 3-án, a számomra leggazdagabb napon a kiránduláson már kora délelőtt a Vatikáni Múzeumban voltunk. Itt rengeteg időt töltöttünk el. A múzeumban számtalan érdekes és fontos dolgot várt bennünket: a Sixtus-kápolnától kezdve Salvador Dali festményein át az egyiptomi leletekig rengeteg

Olaszországi osztálykirándulás

* Szent Ferenc nyomában – 3. rész

kiállított tárgyat tekinthettünk meg. A szendvicsek és almák elfogyasztása után a Szent Péter-bazilika volt az új útirány. A bazilikába való bejutást nagyon hosszú sor lassította, sőt még a nap is tűzött. Pár társammal valamilyen véletlen folytán a sor legelejére kerültünk, és így hamar be is tudunk menni a monumentális bazilikába. Csak ámultunk és bámultunk, hogy hogy lehet ilyen szép és nagy egy templom. Nagyjából fél órával később az egész osztály is bejutott. Ekkor az egyik társammal fontolóra vettük, hogy a kupolába felmegyünk, ám erre sajnos már nem jutott időnk.

Miután mind a négy nagy bazilikát megnéztük, a Piazza Navonára mentünk. Ez nekem már ismerős terep volt, mivel két nappal korábban ott sétáltunk át az egyik osztálytársammal. Másodjára is lenyűgözött a tér a két szökőkútjával és az élet is, ami ott sohasem áll meg. Ám itt nem időztünk sokat, ugyanis várt

ránk a Campo de Fiori, ahol Giordano Brunót kivégezték, és ahol a Pompeius színház állt. Szabadidőt kaptunk, amit egy, a téren lévő remek hangulatú kávézóban töltött majdnem a fél osztály. Az napot közös pizzázással koronáztuk meg, amely szerintem az eddigi három és fél év legjobb hangulatú vacsorájának bizonyult.

Ravennába másnap délután érkeztünk meg, ahol egyből mindenki a tengerhez rohant, és csobbant egy nagyot. Ezután megünnepeltük Szent Ferenc atyánk tranzitusát is, a ferences család legnagyobb ünnepét. A kirándulásunk utolsó napjának délelőttjét még Ravenna belvárosában töltöttük, ahol megnéztük Dante sírhelyét.

Szeretném megköszönni mindazoknak a segítségét, akik miatt ilyen jól sikerülhetett a kirándulásunk, gondolva azokra, akik megtervezték, akik támogatták, és akik ott voltak velünk.

— SZÁNTÓ BENCE (12/B)

Ne oltsuk ki magunkban az imádság és az áhítat szellemét!

* Szent Ferenc a munka lelkiületéről

„Azok a testvérek, akiknek az Úr megadta a munka kegyelmét, dolgozzanak hűségesen és odaadással, úgy, hogy távol tartva a lélek ellenségét, a henyélést, ne oltsák ki magukban a szent imádság és áhítat szellemét, amit minden más földi dolognak csak szolgálnia szabad.”

Amikor Szent Ferenc Regulájának a munkáról szóló részét olvasni kezdjük, a munka – kegyelem azonosítása láttán könnyen kinyílnak a bicska a zsebünkben. Lehet ezt komolyan gondolni?

A ma már kopottan hangzó „kegyelem” szó a teológiában lényegében két valóságra utal. Az egyik: ingyenes ajándék. A másik: olyan „kenőolaj”, amitől a teremtés gépezete Jézus Krisztus megváltó halálának köszönhetően újra rendeltetésszerűen működni kezd.

A munka ugyanis – amely kudarcokat, sőt egész családok tönkremenetelét is eszünkbe juttathatja – Isten terve szerint eredendően úgy szent, ahogy van. Istenhez való hasonlóságunk őseredeti, ingyenes ajándéka! Nem büntetés, hanem olyan ajándék, amit csak és kizárólag a bűn következtében vagyunk hajlamosak rosszkedvvel, hanyagul végezni. Isten ugyanis az embert még a bűnbeesés előtt helyezte az Édenbe, „*hogy művelje azt*”. A Jelenések Könyvének, a Biblia zárókövének időtlenségében pedig a Feltámadt Jézus szilárdan és végérvényesen kijelenti: „*Nézd, mindent újjáalkotok!*” Amire egyszer már kimondtam, hogy „*nagyon jó*”. A munkát is. Ha elfogadod. Ha elfogadsz.

Tehát az első ez az ajándék-jelleg, nem az, amit kapok érte! A krisztusi emberhez méltó kérdése nem az, hogy miért kell valamit elvégezni, hogy mennyit kap érte, hanem hogy a teremtés harmóniájában hogyan vesz részt. A „sikeremberekhez”, vagy a paradicsomi ember viszonyulásaihoz mérem-e magam?

A tevékeny életre teremtett embert azonban nemcsak a henyélés zátonya, hanem a nagyravágyás sziklája is fenyegeti. Ez önmagunk túlhajszolásával, a munka szempontjából pedig tisztességtelenséggel, egy idő után szakmai nívtalansággal jár. Ami viszont rosszabb, az az, hogy „*kiolthatja az imádság szellemét*”.

Akármilyen távol legyen is valaki Jézustól, talán a legelső bátorítás, amibe kapaszkodhat, így szól: Ő „*a pislákoló mécsbelet nem oltja ki*”. Ennek tükröképeként válíkéssé, fenyegetővé az a kijelentés, hogy mi a helytelen lelkiületű tevékenységünk révén ki tudjuk oltani magunkban az áhítat szellemét.

„Vigyázzunk, hogy elfoglaltságaink, amelyeket akár aggodalmaskodásunk szaporít, akár pedig szertelen nagyravágyásunk fűt, ne kössenek le minket annyira, hogy ne tudjunk teljes szívvel vágyódni Megváltónk példájának követésére! Ugyanis ő mindent üdvösségünkért cselekedett és szenvedett, azért, hogy a Főben működő erő a testben is működjék.” (Nagy Szent Leó pápa)

GYURÁ CZ-NÉMETH LÁSZLÓ

In memoriam Kerti Istvánné Maja

*„Az erő érzete veszi körül, vidáman néz a jövőndő
elé. Ha kinyitja száját, bölcsen beszél, jóságos
tanítás árad a nyelvéről. Szemmel tartja háza
népének munkáját, a tétlen lustaság nem kenyere.
Kiállnak fiai, s boldognak hirdetik.” (Péld 31,25)*

A fenti szentírási részlet a gimnáziumunk tíz évvel ezelőtt (életének 58. évében 2009. április 4-én) elhunyt gazdasági vezetője és szeretett kolléganőnk, Kerti Istvánné Mária, Maja gyászjelentéséből származik.

Nehéz lenne illőbb gondolatsort választani az ő emlékéhez, aki minden nehézség, baj közepette képes maradt a derűre, bölcsessége megmutatkozott szavaiban és tetteiben, keze alatt pedig égett a munka. Maja mindannyiunknak hiányzik.

Hálát adunk a jó Istennek, hogy ismerhettük őt, és személyében egy kiváló szakembert, logikus gondolkodót, és örökké segítőkész, önzetlen barátot tisztelhattunk. Mindannyian felnéztünk rá, épültünk általa, példamutató tartásával erőt és bátorságot adott nekünk a továbblépéshez. Számára az iskola több volt munkahelynél, odafigyeléséből és ragaszkodásából kitűnt, hogy a gyerekeket anyai gondoskodással támogatta, a ferenceseket pedig családjának tekintette. Hiteles keresztény ember volt, a jó ügyek áldozatkész pártfogója, akit hite mély megélése mellett múlhatatlan vidámság és pozitív szemlélet jellemezett.

Halálának 10. évfordulóján szeretettel emlékezünk rá, korán bekövetkezett halálával olyan embert veszítettünk el, aki pótolhatatlan őrnt hagyott maga után. Emléke szívünkben örökké élni fog.

KEDVES ILONA

Mit adott nekünk, öregdiákoknak a Franka?

1961 nyarán az érettségi bankett másnapján repültünk ki az Alma Materből. Szó szerint, úgy, hogy lábunk se érte a földet. Cókmókjainkat takaróba csavarva cipeltük a vasútállomásig, mint a menekültek. A kitelepítési parancsot még az éjszaka igazgatónk, az általunk mélyen tisztelt Antal atya adta ki, a kiváltó ok pedig az volt, hogy néhány osztálytársunk a bankett után kissé elvetette a súlykot (macskaköveket a „kisdunaparti” feltornyozott törött nyakú szódás üvegeire), pontosabban az a szerencsétlenség, hogy a menekülő fiúk a rendőrök karjaiba futottak. A „garázdaságról” azonnal értesítették igazgatónkot, aki személyesen mentette ki az elkövetőket, nyilván a méltó büntetés átvállalásával. Tette ezt a köztudottan kiváló pedagógus, akinek hiteles egyénisége és nevelése maradandó nyomot égetett belénk. Az osztály egységére mi sem jellemzőbb, mint a szó nélkül vállalt kollektív bűnöség, erről a „balhérol” ugyanis sokszor álmotunk délutáni sétáinkon. Nem ez volt az egyetlen eset frankás életünk során, amikor kamaszos felelőtlenségünkkel intézetünk létét veszélyeztettük. Ezek az évek a forradalom utáni megtorlás jegyében teltek, amiről alig volt tudomásunk, s amit aztán védett kollégiumi létünkéből kiszakadva saját bőrünkön tapasztaltunk meg. Nevelőink pedig folytatták azt a heroikus küzdelmet, amit az ötvenes években túlélésükért, majd iskolánkért, a legkritikusabb korosztály emberré neveléséért önként vállaltak. Mi, a diákok, bár többnyire igencsak meggyötört családokból jöttünk, kezdetben alig különböztünk az ország átlagos kamasz növendékeitől, jellemünkben, képességeinkben. Nevelőinkre viszont ez nem volt igaz, amint ezt már a Franka-lapokban megjelent számos tanúságtétel is igazolja. A mi növekedésünk viszont csak évekkel később az élet viharában emlékeztetett frankás gyökereinkre.

Visszatérve a bevezetőben említett kitelepítésünkre, mitől vált mégis 60 év távlatában is büszkén és hálásan emlegetett nevelőnké Alma Materünk, ahova azóta időről időre mint tiszta, éltető forráshoz zarándokolunk vissza?

Elsősorban azoknak a ferences atyáknak az alakja magasodik elénk, akik meghatározták az intézet légkörét. A teljesség igénye nélkül csak néhány emlékmorzsza:

A már emlegetett igazgatónk, Antal atya, akire súlyos lelki teherként nehezdedhetett az iskola fennmaradásáért vállalt felelőssége, kristálytiszta logikával felépített matematika előadásával edzette értelmünket, vasárnapi prédikációit pedig úgy hallgattuk, mint Jézust az emmauszi tanítványok. Példát adott munkaszeretetével is. Kitüntetésnek éreztük, ha a szénbehordásban vagy a hizlalda disznóinak szánt kukorica darálásában segíthettünk neki.

Rektorunk, Oszkár atya fáradhatatlanul szervezte kollégiumi életünket, ünnepeink, lelkigyakorlataink, osztálykirándulásaink, színházlátogatásaink megannyi maradandó élmény. Külön gondja volt a szecskavezérek animálására. Első televíziónkat személyesen hozta Budapestről '58-ban, de neki köszönhattük a

tánciskolát Mimi néninél, sőt a Fürdőszálló *Fehér rózsza báljain* is engedélyezte a felsőbb évfolyamok részvételét.

Kimagasló tudású hittanárainknak, a '61-ben vértanúhalált szenvedett Hetény atyának és Aladár atyának köszönhetjük felnőtt hitünk megalapozását.

Osztályfőnökünk a rendi iskolájukból kitiltott piaristák, Hesz tanár úr és az idén 100 éve született magyar-német tanárunk Csányi László a sok megaláztatás terhével vállukon teljes odaadással szolgálták a ferences családot és a nehezen kezelhető osztályunkat. Az '57-ben velünk kezdő Csányi tanár úr a Küklopsz-Kükü (mi voltunk névadói) a legtöbb időt töltötte velünk, még éjszaka sem volt rest meghallgatni memoritereinket és mindkét tárgyában gazdag örökséget hagyott ránk.

Nem Lőrinc atya gyengeségének köszönhetjük, hogy egyikünkől sem lett orosz szinkrontolmács, de igazi kamaszbarát tanár volt. Fogadást ajánlott, hogy 10 kopasz után ő is megszabadul dús fekete hajától. Betartotta. Kár, hogy nem maradt fotó a 11 bőrfejűről.

Keki, azaz Kékesi tanár úr nagy tekintélyét előttünk nem csak mutatós feleségének és motorcsónakjának köszönhetette. Szigorú testnevelő volt. Aki nem tudta, vagy nem akarta vállalni a kemény tornát, kötelező vívás-oktatásban részesült, gyakran kardlappal nógatva. A tehetségesek és szorgalmasok a válogatott csapatokban küzdhettek a Franka jó hírnevéért. Szertornászaink, kosárcsapataink rendre a területi döntőig meneteltek, de számos sikert értek el az atléták és focistáink is. 1961-ben a fociválogatottunk az országos döntőben (ellenszélben) szerzett bronzérmeket.

S ha már tanárainkról sikerült egy-egy pillanatképet felvillantanom, nem feledkezhetem el prefektusainkról, Szabolcs és Géza atyáról, akik diákéletünk alatt a legmélyebb nyomot hagyták bennünk. Géza atya harmadikban velünk kezdte több évtizedes prefektus-pályafutását, börtönéveit követően szelíd, minden csínyünket elnéző jóságos atyaként. Nem emlékszem olyasmire, hogy sikerült volna kihoznunk a sodrából, vagy felemelt hangon fegyelmeztetett volna bennünket. Talán hamar rájött, hogy minket már csak ily módon nevelhet. Mindent elkövetett, hogy kedvünkbe járjon

és elnyerje elismerésünket. Reméljük, utódainknál több sikerrel járt. Szabolcs atya három és fél évet küzdött velünk. Cserkész múltjából hozott pedagógiával nevelt bennünket, sok élménnyel és tanulsággal gazdagítva kollégiumi életünket. Sok kirándulás, akadályverseny emlékét őrizük, különösen a Pilis és Börzsöny erdeiben eltöltött nyári táboraink idejéből. Számos könyv-élményünk is megmaradt a 80 fős hálóunkban atyánk rendszeres esti felolvasásainak köszönhetően. Koszter atya „Lurkó”-jával kezdődött, aztán jött Fekete István Tüskevára, de élvezettel hallgattuk a „Harangok csodáját”-t, vagy Carnegie élettörténetét és tanítását. Lelkesen asszisztált ének- és versmondó-vetélkedéseinken, sportversenyeinken és értékelte kemény, férfias próbatételeinket. Amikor egy egésznapos farszto erdei kirándulás után Dömösön lekéstük az utolsó buszt, katonás vezénylettel hazagyalogoltuk a 9 km-t.

Jóleső érzéssel gondolok vissza programjainkra. Felidézem évenkénti rendszeres országjárásainkat, amelyek életre szóló honismereti tanulságokkal gazdagítottak bennünket. Természeti értékeink, építészeti örökségünk, nagyvárosaink sem korábban, sem azóta nem kerültek olyan közel hozzánk, mint ezeken a gondosan tervezett és gördülékenyen megszervezett kirándulásokon. Ezekhez kapcsolódva gondolok Tornóy Kálmán atyára, akinek különleges szervező tehetsége kollégiumi létünket tette gondtalanná. Értékes kirajzolásaink voltak budapesti színházi előadásokra, gyárlátogatásokra, és az akkor még kevés testvériskolánkkal való találkozásokra.

Emlékezetes maradt iskolai színjátszásunk, természetesen a felsőbb évfolyamoké is, de az igazi mégis csak a mi „Revizorunk” volt, amit harmadikosként adtunk elő.

Ha már egy balhéval kezdtem emlékeim felidézését, egy másikkal szeretném befejezni, tanúsítva, hogy a kamaszoknak is van szívük és érdemesek a bizalomra.

Első karácsonyunk, a Vaskapu környékén rendezett izgalmas akadályversenyt követő meglepetés volt a kiváltó élmény. Már sötétben, kissé fáradtan, de az átélt izgalomtól feldobva indulunk haza, s egy fordulónál földbe gyökerezett a lábunk, amikor megpillantottuk a

gyertyáktól csillogó karácsonyfát, körülötte az „angyalokkal”, prefektusunkkal és szecskevezéreinkkel, akik még ünnepi műsorral is készültek. Ezt az élményt még a négy éves komizkodásaink sem tudták elhalványítani, és kivételes egyetértéssel határoztuk el 1960 karácsonya előtt, hogy valami hasonlót szervezünk az elsősöknek. A jó atyák azonban „Megint valami balhéra készülnek!” felkiáltással hallani sem akartak róla. A tiltás oly mértékben sértette az önérzetünket, hogy mégis megszerveztük, szecsák nélkül, magunknak. Zuhogó esőben kapaszkodtunk fel a Vaskapu turistaházhoz, ahol az „előőrs” már előkészítette az „osztálykarácsonyt”, és a hangulattól (vagy önmagunktól) valamennyien nagyon meg voltunk hatódva. Ünneplésünk fénypontjaként telefonba énekeltük igazgató atya számára karácsonyi köszöntésünket. A kurta „köszönöm”-ben azonban volt valami vészjósló hangsúly, amit döbbenet vettünk tudomásul. Fél óránk sem volt vacsoráig, s úgy éreztük, utolsó lehetőségünk jó szándékunk igazolására, ha időben hazaérünk. Visszavonulásunk „hősies” volt, esőtől ázva, sarat dagasztva rohantunk lefelé, kifícamosított lábú társunkat felváltva hátunkon cipeltük, és nyakig sárosan toppantunk az ebédlőbe néhány perces késéssel. A kínos csendet vágni lehetett, s a tőlem mint osztálytitkártól várt utólagos magyarázkodás engem különösen megviselt, az osztályunk iránti bizalmat nem sikerült visszaállítani.

Találkozóinkon felidézett emlékeink hosszú sora sajnos nem fér bele ebbe a máris túlméretezett memoárba, de nem hallgathatom el, hogy a lassan elfogyó budapesti öregdiák-csapatunk – az alapítók szándéka szerint korfüggetlen – az elmúlt csaknem 30 év alatt sok értékes visszaemlékezést és élettapasztalatot osztott meg a havi rendszeres összejövetelén. E találkozók elmaradhatatlan befejező imája az Úrangyala és elhunyt tanárainkért, diáktársainkért, valamint a betegekért elmondott fohász. Ez is örökség: frankás életünk alatt a déli harangszóra megállt a nyüzsgés az udvaron és imára kulcsoltuk kezünket. Ilyen lelki élményekre emlékezve kívánok a Franka-lap olvasóinak áldott húsvéti ünneplést. Krisztus valóban feltámadt! Pax et Bonum!

NYÉKY KÁLMÁN (1961/R)

Tájékoztató a budapesti ferences öregdiákok 2017. és 2018. évi tevékenységéről

Előző lapszámunkban terjedelmi okokból Pinnyey Szilárd Úr írását lerövidítettük. Az ebből származó kellemetlenségek miatt úgy döntöttünk, hogy – mellőzve a kért formai és mennyiségi irányelveinket – változtatás nélkül újra megjelentetjük az írást. (A szerk., KD)

A neves szakelőadók színvonalas tartalmú előadásaiból és az értékes diáktársi véleményekből származó ismeretanyagot – témánkénti bontásban – olvasóinknak közreadjuk.

Az orvosi előadásokból egészségünk megőrzése érdekében kaptunk értékes tanácsokat, hogy vigyázzunk a test és a lélek harmóniájára. Találjuk meg napi elfoglaltságunkat, szeretettel közeledjünk embertársainkhoz és törekedjünk hitünk megélésének folyamatosságára.

Erdőségeink több célú használatának okán felhívást kaptunk előadónktól arra

vonatkozóan, hogy közös feladatunk erdeink védelme és a környezetkímélő magatartás tanúsítása.

A régészeti feltárások c. előadásból a hazai és külföldi viszonylatú kutatások történelmi sajátosságairól szereztünk hiánypótló információkat.

Egy Petőfi-díjas újságírótól hiteles tájékoztatást kaptunk az 1956-os forradalom

történeiről, köztük Mindszenty József bíborosunk kiszabadításáról, és a szabadságharc idején végzett egyházi és társadalmi tevékenységéről.

A közgazdasági témakörben tartott előadássorozatban „ügyes-bajos pénzügyeink” tárgyában eligazítást kaptunk az önálló döntési szituációkban alkalmazott magatartásformákról. Megtudtuk, hogy 35 banktól 350 féle szolgáltatást lehet igénybe venni. Megismertük a jövedelmek befektetési kockázatait, a hitelezések visszasságait a betéti és a hitel kamatok indokolatlan óriási különbözetét, ugyanis a banki bevételi haszon a betétért fizetett kamatnak legalább 1000-szerese. A hozzászólásokból fakadóan szó volt a jövedelmek egyenlőtlen elosztásának visszas helyzetéről, mivel annak 90 %-át a világ leggazdagabb embe- reinek 10 %-a birtokolja. Az egyház szerint a mérgező nyereség-hajhásszással szemben a megoldást a szeretet tanításában és gyakorlásában lenne szükséges keresni, mert a marxizmus osztályharcot hirdet, ami magában foglalja a gyűlöletet. Az emberi kapzsiság miatt így is csak a jövedelmi árnyok mérséklése lehetséges.

A média helyzetről tartott előadásokból egyrészt a rádióműsorok szerkesztésébe nyertünk betekintést, másrészt a tv. csatornák műsorainak valóságába avattak be minket előadóink. Továbbá megismertük az újságszerkesztés szerteágazó tudományát. Ezenkívül optimista biztatást kaptunk a 2018. évi tavaszi választások várható eredményeinek reális helyzetéről.

A további történelmi témájú előadásokból a különböző korszakokban meglévő gazdasági és társadalompolitikai helyzet elemzések alapján reális tájékoztatásban részesültünk.

A levéltári előadásból – a múltból merítve jelenlegi állapotunkig – a fellelhető hazai nemzeti kincseink egyházi és civil vonatkozásait ismerhettük meg.

A XX. századi írók közül Wass Albert életpályáját istenes versein keresztül mutatta be előadónk. A kortárs író tanúbizonyságát adta hitbéli meggyőződésének haza- és emberszeretetének, az összetartozás fontosságának. Jelszava: „Együtt erő vagyunk, szerteszét gyengeség.”

A két világháború közötti időszak eseményeiből reális tájékoztatást kaptunk az ún.

Horthy korszakról, a csonka Magyarország megmentéséről, az elért gazdasági fejlődésről és a társadalompolitikai eredményekről, a pénzügyi stabilitásról, a fejlett oktatási rendszerről. Köszönhetően mindez a becsületes, erős akaratú, tiszta kezű Horthy Miklós kormányzó országlásának.

A céhes világ kerámiaművészetének történetéről – korszakos távlatokat átívelően – előadónk egy értékes áttekintést nyújtott számunkra, a használati eszközök és díszítő jellegű tárgyairól.

A geotermikus kutatások alapján hazánk vízkészlet gazdálkodásának múlt-jelen-jövőbeli jelentőségére, fontosságára hívta fel figyelmünket előadónk.

A település fejlesztés fontos ismérveibe is betekintést nyerhettünk, mint stabil helyi családpolitika, nívós iskolák, rendezett parkok, játszótérek, közösségi házak, akadálymentes közhivatalok, tiszta levegő, jó közlekedés, biztonságos környezet. megtudtuk, hogy hazánkban jelenleg 346 városi cím van, és hogy lakosságunk 70 %-a városban él, ami európai arányszám is. A világ lakosainak pedig 50 %-a él városokban.

Az események közreadását követően hálás köszönetünket tolmácsolom: Dr. Tomkó László orvos, Dr. Huszár Sándor főorvos, Lomniczi Gergely erdőmérnök, Dr. Major Balázs régész, Dr. Virág Miklós közgazdász, Bicsák Eszter szerkesztő, Gajdics Ottó főszerkesztő, Benke Zsolt tanár, Dr. Hegedűs András levéltár igazgató, Vörösváry Ferenc mérnök, Dr. Lorberer Árpád geológus, Simó József előadóművész és Körmendi Imre építésmérnök előadóinknak, valamint a konzultációkban közreműködő diáktársainknak.

Ezt követően – jövőnköt illetően – figyelem-felhívással fordulok diáktársainkhoz és olvasóinkhoz, hogy testben és lélekben is kellő időben készüljünk fel a 2020-ban Budapesten rendezendő eucharisztikus világkongresszusra. Jelszavunk az legyen, hogy: „A tanítást váltsátok tetté, ne csak hallgassátok.” Hitünk és tetteink elválaszthatatlanok egymástól. Kérjük tehát Istenünket, növelje bennünk a hitet, hogy keresztény értékeinkről útmutatást tudjunk adni hívő és hitetlen, valamint közömbös embertársainknak egyaránt. Úgy legyen!

PINNYEY SZILÁRD (1959/H)

Köszönet az afrikai kutakért!

Kedves Öregdiákok! Miután megjelent a Ferences Világi Rend felhívása az afrikai kutak fúrásáról a gimnáziumuk Facebook oldalán, valamint az öregdiákok címlistájára is kiküldésre került, bankszámlánkon megnövekedett a napi adományok száma. Ez azt mutatta, hogy az Esztergomban érettségizett öregdiákok átértékelték azt, hogy az afrikaiak számára milyen fontos, hogy tiszta ivóvízhez jussanak. 2018. december 28-án végeztünk egy összesítést, amelyben örömmel láttuk, hogy országosan 20 370 eurót tudtunk küldeni az afrikai kutak létesítésére. Ez az összeg világviszonylatban is jelentős, mert az addig befolyt teljes összegnek több mint a negyedét Magyarország adta. Ebben az adományban igen jelentős a nagylelkű esztergomi ferences öregdiákok adománya is. Becsléseink szerint a teljes összeg egy hetedét az öregdiákok adták össze, melyet ezúton is hálásan köszönünk minden nagylelkű adakozónak. Az Úr áldja meg őket, és fizesse vissza nagylelkűségüket százszorosán! Megkezdődtek a kútúrások Ugandában a Kihani plébánia közelében és Malawiban Maname községben. Malawiban elkészült egy pumpás kút. Amint az a képen is látható, a helybeliek nagyon örülnek a tiszta víznek. Zimbabweben a kút mellé egy kisebb vízmű is épül, amely a környék vízellátását is szolgálja. Információinkat folyamatosan frissítjük a www.fvr.hu honlapunkon, illetve a www.well4africa.eu nemzetközi honlapon.

A fenti tájékoztatással azt szerettem volna bemutatni, hogy a ferences öregdiákok adományai nagyon jó helyre kerültek. Isten fizessen meg jószágukért!

KEREKES LÁSZLÓ

MAGYARORSZÁGI FERENCES VILÁGI REND ORSZÁGOS SZOLGÁLÓJA

Vörös-vary Ferenc (1956/R)

* „Küzdeni, keresni,
és meg nem hátrálni sohasem!”
(*Scott kapitány*)

Az 1950-es éveket írtuk. Abban a történelmi időben éltünk, amely kor az utánunk jövő generációkat, így gyermekeinket is kevésbé vagy egyáltalán nem érdekeli már. Talán ez így is van rendjén. Fiatalok nézzetek előre!

Mégis kortársaim, iskolatársaim ürügyén néhány mondattal megemlékezem életkudatásunk kezdetéről. 1955-ben egy filmet nézett meg a IV. reál Scott kapitányról, a Déli-sark második felfedezőjéről. Jelképpé vált akkoriban rendkívüli, embert próbáló kitartása. Visszatérése folyamán életét vesztette. Sátorában megtalált naplójának utolsó mondata nagykorúságunkat is igazoló érettségi tablónkjelmondata lett.

Apám első generációs könyvkiadó volt. Bimbózó vállalkozását 1949-ban kettétörte az államosítás. Az alakulóban lévő kommunista rendszer félt minden betűtől, mely nem az ő engedélyével került napvilágra. Új vállalkozásokba kezdett, melynek következményeként összesen hétszer államosították. Tizen voltunk testvérek. Állami fizetésből megélni nem lehetett. Az Állami Biztosítónál majd az Állami Könyvterjesztő Vállalatnál helyezkedett el mint jutalékos, házaló ügynök. Így szűkös, de elégséges ellátást tudott biztosítani családjának. Talán gondjait is kívánta csökkenteni, hogy elsőszülött fiát elvitte az esztergomi ferences gimnáziumba felvételizni. (Hajdu) Antal atyánál felvételiztem. Nem kérte bizonyítványomat, matematikai képesség vizsgálat alapján döntött sorsomról. Felvettek. 1952-t írunk, mikor a kollégiumban összejött kétszer harminc, zömében osztályidegen emberpalánta.

*Így emlékezem
meg diákéveink
nevelőire, tanárainra.
Emlékmorzsák:*

Antal atya: Kiváló pedagógus, kiváló szónok volt. Arca előttem van. Pusztán megjelenésével is nyíltságot, bizalmat, örömet sugárzott nemcsak nekünk, néhai diákoknak, hanem feleségeink is ezt tapasztalták később, mikor már velünk jöttek a találkozóinkra. „*Cyöngyvirágos fiaim!*” – így búcsúztatott minket gomblyukunkban gyöngyvirággal szalagavatónkon.

Hetény atya (Somogyvári Hetény): Átlagon felüli műveltségű, kivételes nevelői képességekkel megáldott prefektusunk. Közvetlen volt. A mi nyelvünkön, ifjúságunk nyelvén beszélt. Az 1956-os forradalomban tanítványai részt vettek. Neveiket vállatásakor nem adta ki. A kényszervallatásnak lett áldozata. Miután „hazakísérték” vallatói, másnap reggel halva találták szobájában.

Sándor atya (Gerencsér Sándor): Osztályfőnökünk, matematika és fizika tanárunk volt. Szigorú. Egyetemi éveim alatt éreztem ennek eredményét.

Antal atya (Simon Antal): Magyar tanárunk volt. Jól felépített irodalmi elemzéseire a mai napig emlékezem. Helyesírásunk orvosa. Értelmezhetetlen, nehéz mondatokat diktált, melyben a szavak helyesírásán volt a hangsúly.

Gergely atya (Takács Gergely): Jó nyelvrézkével talán nem sokkal előttünk tanulta meg ezt az akkor hirtelen kötelezővé vált orosz nyelvet. Hát igen, ennek a nyelvnek tanulása nehezen ment, hiszen volt egy politikailag megélt háttere is. Jóindulattal, vidáman kezelte tudáshiányunkat.

Jeromos atya (Huszár Jeromos): Földrajz tanárunk és másodikban osztályfőnökünk volt. Örök biztatónk, örök mosolyú, szerény emberi képe emlékünknél maradt. Örömről hosszú életet élt meg, így volt alkalmunk többször, de nem elégszer találkozni vele.

Kázmér atya (Szalai Kázmér): Atlétateremtő civil (létszám feletti) pap tornatanárunk volt. A szentendrei Ferences Gimnázium tanulóival mértük össze három sportágban tudásunkat. A verseny végén előttünk két számban a két tornatanár példaeértékű versenyét láthattuk.

Kálmán atyát (Tornyos Kálmán) nem szabad kihagynom, akitől ebben a nehéz időben tanulmányaink, kollégiumi életünk gazdasági biztonsága függött. 1953-ban volt a „padláslesöprések”, a „kuláklisztázások” éve. Bravúros élelmiszerbeszerző volt. Egy teherautó zsákos burgonya éjjel után érkezett a kollégium udvarára. Felébresztettek minket, diákokat, hogy még pirkadat előtt vigyük le a pincébe. Igaz, hogy fogyott közben a polcokról az élelmiszereinkre ott tárolt alma, de csintevésünket elnézték. Kukorica is érkezett, szilvát is magoztunk...

Felnőtté válásom története:

A kollégiumi élet elszakított apám és anyám napi gondjainak megélésétől, de lehetővé tette a nyugodt tanulásomat. Ennek meg is volt az eredménye. Mégsem vettem fel az egyetemre. X-es voltam, melyet úgy neveztek akkor, hogy „hely hiány miatt”. Édesapám jó érzékkel a szerszámkészítő szakmunkásképző elvégzését szorgalmazta, mely a legkreatívabb, legváltozatosabb, legmegbízhatóbb keresetet biztosító szakmák egyike. Valószínűleg közügyességemre építhetett. Bevált. Ötödszörre felvettek a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának esti tagozatára. A sors iróniája, hogy néhány év múlva ugyanezen egyetemen oktattam hét évig másodállásban. Szakmai végzettségem és feleségem jelentős mértékben hozzájárultak tanulmányaim végzéséhez. Ekkor már házasságban éltem. Feleségem egy református család, egy ismert, kiváló szobrászművész, Dabóczi Mihály lánya, Viola. A pasaréti ferencesek templomában házassodtunk össze. Édesapja halála után elvégezte a református teológiát, majd hittanárként dolgozott. Két sikeres lányunk van és három fiú unokával osztjuk meg életünket.

Éreztem, érvényesülni és nyugodtan élni ebben az időben csak akkor tudok, ha olyan területen és témával foglalkozom, mellyel kis hazánkban más még nem foglalkozott. Két ilyen műszaki témám volt, mely elkísért életemben. Folyamatosan léptem előre. Az utolsó 17 évemben technológiai főosztályvezetőként az ötezer fős, sikeres Mechanikai Mérőműszerek Gyárában dolgoztam. Területemhez tartozott a szovjet olaj és gázki-termeléshez szállított primér oldali műszerek technológiai előkészítése. Egy kísérleti műhely és vegyi labor. Feladatkörömhöz tartozott még az Európában már szabványos, egységes elektromechanikai építőelemrendszer konstrukciós tervezése és technológiai előkészítése, gyártásba vitele. Az akkor épülő Paksi Atomerőmű szekunder oldali műszereit cégünk már ebbe építette bele. Meg kell jegyeznem, hogy vezérigazgatónk gazdasági eredmény orientált vezető volt, ki többünket a felső vezetésből

megvédett a pártélettől. Megfelelő háttérrel rendelkezett. Ma is hálás vagyok a sorsnak, hogy szakmám szeretetével alakulhatott életem. Azt sugallom unokáimnak is, hogy mindig igyekezni kell az életről tudásban, majd ha a vezetésben is, akkor mindkettőben. Roland unokám villamosmérnökként már ezzel a tudattal indult az életében.

Nyugdíjas éveim:

Terveztem. Talán már 45 évvel ezelőtt fogant meg bennem *A Kárpát-medence kerámiaművészete* címet viselő hatkötetes könyvsorozat gondolata. Jártam a falvakat, múzeumokat. Gyűjtöttem. Volt alkalmam megismerni Nyugat-Európa kerámiaművészetét. Megtapsztaltam, hogy Kárpát-medencénk sajátos, gazdag forma- és színvilágú, magas technikai és művészi színvonalú kerámiaművészete az európai kultúra szerves része. Parancsoló kötelezettségemnek éreztem, hogy feltárjam közös kincseinket, mivel átfogó, a teljes területet érintő feldolgozás sorozatokat megelőzően a mai napig nem készült. Kiemelten fontosnak tartottam e gazdag, sokszínű világ képi megjelenítését a kötetekben, melyen keresztül az érdeklődő igénye szerint juthat el tudományos szövegrészhez. Kutatásvezető és sorozatszerkesztőként 8 országban jártam, cca. 10 000 tárgyról készítettem felvételt múzeumokban és magángyűjteményekben, melyből kb. 3200 fénykép került be a hat kötetbe. Avatott muzeológusokkal írtam a szakmai szöveget. Megtisztelő, ajánló sorokat kaptam kötetenként Vizi E. Szilvesztertől, Pálinskás Józseftől, Andrásfalvy Bertalantól, Jankovics Marcelltól és Áder Jánostól. Köszönöm a sorsnak, hogy e munkát elvégezhettem.

Zárszó – Lázongó ifjúság:

Igen, mi is azok voltunk. Velejárója az ifjúkori életnek. Mi is énekeltük: „én is olyan árva vagyok, mert be vagyok zárva az esztergomi ferencesek kollégiumába”. De büszkén kijelenthetem, kijelenthetjük, hogy a Frankában érdemes volt hitben, tudásban, szeretetben megalapozni életünket, és ezzel úgy érzem, jól is sáfárcodtunk.

Kutatás a Széchenyi tér neves épületeiről

A 2017/2018-as tanévben a Ferences Ösztöndíj Alapítvány kutatási-alkotási pályázatának keretei közt folytattam kutatómunkát szülővárosom, Esztergom főteréről, valamint egyes épületeiről. Projektem során mentortanárom dr. Marek Viktor tanár úr volt.

Szeretett otthonom, Esztergom és ezzel együtt a történelem kiskoromtól kezdve fontos része volt életemnek. Rengeteg időt töltöttem a történelmi városban a szebbnél szebb több száz éves épületek között. Éppen ezért nagy lehetőség adódott számomra az ösztöndíjpályázattal, hiszen szabadon választott témában kutathattam azt, ami igazán közel áll hozzám.

Az idők során hatalmas mennyiségű dokumentum íródott Esztergom történelmével kapcsolatban, legtöbbször átfogóan

foglalkozik az egykori főváros történetével, engem viszont kimondottan a főter és annak építésze érdekelt, így tehát válogathattam a szakirodalomban. A kutatás alapjául szolgáló anyagot nemcsak nyilvános kiadványok alkották, hiszen részletes információkra volt szükségem az általam fókuszba helyezett három fő épülettel kapcsolatban, melyek a városháza, a járásbíróház továbbá az egykori Takarékpénztár székháza volt. Ez a három műemlék teljes képet adhat a tér mai arculatáról, hiszen

magukon viselik a mai belváros építészeti stílusainak legfőbb jegyeit, azáltal, hogy más-más történelmi korban épültek.

Eljutottam tehát a kutatási folyamat legizgalmasabb részéhez a Komárom-Esztergom Megyei Levéltárban való kutatáshoz, itt is rengeteg anyagot tudtam gyűjteni. Alkalmam nyílt szemügyre venni az általam vizsgált épületek eredeti tervrajzait is, ebből is fontos következtetésekre jutottam, és nem utolsósorban kézzelfoghatóbbá is vált a kutatás tárgya számomra, valamint a májusi projektnapon résztvevő hallgatóság számára egyaránt.

Csodálkozásra adott okot például az a tény, hogy a városháza nem az első építkezés során nyerte el mai formáját, ugyanis az eredetileg lakóhelyként szolgáló palota egyszintesnek épült, és csak évekkel később került sor az emeleti szint, valamint a jellegzetes boltívek kialakítására. Talán a tér épületei közül a legromosabb állapotban sínylődő Takarékpénztár is kiemelten fontosnak bizonyult, hiszen, mint a levéltárból megtudtam, a XIX. században nemcsak az ország egyik első pénzüintézete, de a korszakban fontos kulturális fórumnak számító kaszinó is működött. Ezek az érdekességek tovább gyarapították a feldolgozandó anyagmennyiséget.

Így már csak ki kellett válogatnom a hatalmas mennyiségű információ közül azt, amiből a projektem befejezéséül szolgáló legfeljebb ötoldalas dolgozatot össze tudom állítani. A dolgozat megszabott maximális terjedelme valamilyen szinten korlátozott a téma teljes kibontását. Mindemellett a végső írományban helyt kapott a személyes véleményem és meglátásaim is a város műemlékvédelmi helyzetével kapcsolatban.

Számomra ez az egész tanéven átívelő feladat rendkívül izgalmasnak bizonyult, az ezzel nyert motiváció remélhetőleg kezdő löketként fog szolgálni esetleges jövőbeli kutatásaimat illetően.

KOVÁCS PÁL (12/A)

hírek

2019. január 22–27. között rendezték meg Panamában a 34. Ifjúsági Világtalálkozót. A Katolikus Egyház által szervezett nemzetközi eseményre a világ minden tájáról érkeztek fiatalok. Magyarország egy ifjúsági nap keretében 2019. január 26-án a budapesti Elek Gyula Arénában csatlakozott a találkozóhoz. Az eseményen – amelynek gimnáziumunk is támogatója volt – Pindroch Csaba öregdiákunk (1990/B), színművész tanúságtételét is hallhatták az érdeklődők.

Fr. Juhos Benjamin és fr. Radványi Atanáz gyakorlati éves ferences testvérek 2018/2019-es tanév elejétől teljesítettek szolgálatot intézményünkben. A második féltévtől újabb feladat vár rájuk, ezért egyelőre elköszöntek Esztergomból. Gimnáziumunk vezetősége és tanári kara 2019. január 11-én egy kis ünnepség keretében búcsúzott el a két szerzetestől. Hálásan köszönjük munkájukat, szeretetüket! Az iskolánkba érkező Fr. Zillich Mihály testvérnek új feladatához sok sikert kívánunk!

2019. január 24-én Esztergom Város Önkormányzat Képviselőtestülete Szabó Erna-díj „Esztergom Rászorulóinak Megsegítéséért” kitüntetésben részesítette Stipitz Árpád atyát, gimnáziumunk volt tanárát és prefektusát, öregdiákunkat (1982/B). Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével P. Halmi Vilmos atya és Bánhidyi Vajk igazgatóhelyettes, aki néhány tanulónkat elvitte magával a díjátadóra. Árpád atya kitüntetéséhez gratulálunk!

2019. február 26-án, a *Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja* másnapján Gajdics Ottó, a Szabad Föld családi hetilap főszerkesztője, a Karc Rádió alapítója, ügyvezető-szerkesztője tartott előadást diákjainknak és dolgozóinknak a tornateremben. A beszélgetőpartner Bánhidyi Vajk tanár úr, gimnáziumunk

Hatodik alkalommal került megrendezésre a Ferences Ösztöndíjprogram kommunikációs hétvégéje január végén Pélibőrszentkereszten. Az eseményen Demcsák Ottó balettművész és Márcz Tamás, a magyar férfi vízilabda-válogatott szövetségi kapitánya is tartott előadást. A tanulók három nap alatt nemcsak a jó előadásmóddhoz szükséges alapokat ismerhették meg, hanem ahhoz kapcsolódóan számos önismereti gyakorlatot, közösségi kommunikációs feladatot, próbaprezentációt is végezhetek.

umunk tanulmányi igazgatóhelyettese volt. Az előadót a Pax Et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület budapesti tagozatának elnöke, Pinney Szilárd öregdiákunk (1959/H) javaslatára gimnáziumunk vezetősége hívta meg intézményünkbe. Gajdics Ottó nem először látogatott el iskolánkba, a 2013. március 15-ei iskolai ünnepségünknek is ő volt a szónoka. Édesapja 1957-ben érettségizett P. Végvári Vazul atya osztályában, emiatt köztudósága is van az iskolánkhoz. A bevezetőben elmondta, hogy ő a „puszta létezését, illetve mindazt, amivé lett, ennek az iskolának köszönheti nem direkt módon, hanem áttételesen, hiszen ebbe az iskolába járt az édesapja is és a keresztapja is.” Tartalmas, információban gazdag előadást hallhattunk, amit ezúttal is köszönünk.

2019. március 13-án Raffay Ernő történész volt iskolánk vendége, aki az Ady és a szabadkőműveltség témában tartott előadást diákjainknak.

2019. március 23-án a budapesti Kájoni János Közösségi Házban mutatták be az *Anyaszék szíve Udvarhelyszék középkori freskós templomai a Nagy-Küküllő mentén* című kötetet Udvarhelyi Nándor öregdiákunk (1976/B) szerkesztésében. A kiadvány fotóit Mudrák Attila öregdiákunk (1976/B) fényképezte.

2019. március 25-én 11/B osztályos tanulóinknak tartott előadást dr. Lászik András igazságügyi orvosszakértő, igazságügyi haemogenetikai (DNS) szakértő. Az előadás során a diákok drogprevenációs foglalkozáson vettek részt, valamint a verekedésekben, a felelőtlen viselkedésben rejlő kockázati tényezőkre hívta fel a figyelmet az előadó. A különböző kockázati tényezők feltárása mellett jutott idő néhány érdekes baleset okainak feltárására is. Az előadás végén a tanulók kérdéseket tehettek fel. Kriminológiai jellegű, valamint a megosztott felelősség elvére vonatkozó érdekes felvetések is előtérbe kerültek. Köszönjük a doktor úrnak, hogy kedves feleségével, dr. Lászikné dr. Nagy Ágnessel együtt eljöttek, gondoltak ránk és tartalmas előadásukkal megörvendeztették diákjainkat.

2019. március 27-én Lászik Gábor öregdiákunk (2015/A), a Szegedi Tudományegyetem negyedéves orvostanhallgatója 7-9. évfolyamos tanulóinknak tartott előadást a káros szenvedélyekről. Diákjaink visszajelzéséből tudjuk, hogy rendkívül hasznos és érdekes volt az előadás, mindannyian tanultak, épültek a hallottakból.

köszönetek

Hálás szívvel köszönjük kedves adakozóinknak, híveknek, szülőknek, barátoknak, öregdiákjainknak, munkatársainknak, hogy felhívásunkra az idei évben édességekkel, ajándécsomagokkal segítették a kárpátaljai rászoruló gyermekeket. A sok adakozó mellett kiemelt köszönet illeti azt a kislányt, aki saját zsebpénzét tette félre azért, hogy rászoruló diáktársain segíthessen. Köszönjük annak a nagymamának, aki megatodás közepette adta át ajándékát, remélve, hogy a jó Isten az ő jócselekedetét látván, elküldi hozzá 15 éve nem látott unokáját. A Csóri Mátyás Király Általános Iskola diákjai, Cseténé Szabados Teresa Amrita igazgató asszony (10/A osztályos diákunk édesanyja) koordinálásával nagy mennyiségű ajándékkal járultak hozzá a gyűjtésünkhöz. Köszönjük, segítőkészségük példátlan! Hálásak vagyunk a Franka95 öregdiák közösségnek, akik a tavalyi évhez hasonlóan idén is elsőként segítettek és karolták fel ezt a nemes ügyet. Köszönjük továbbá jelenlegi diákjaink kedves szüleinek, az esztergomi és környékbeli híveknek, kollégáinknak és minden jószándékú embernek, hogy nagy-nagy szeretettel segítettek rászoruló embertársainkon.

Tisztelt Öregdiákok és Szülők! Annyi kérés után a szavunk most a háláé és a köszöneté. 2019. március 2-án megvalósult iskolánk hagyományteremtő első Franka-bálja. Ez az Önök támogatása és segítsége nélkül nem jöhetett volna létre. Akár pénzbeli, akár tombola ajándékkal való támogatásról van szó, de akár ha csak a bátorító, támogató szavakat nézem, hihetetlen és megköszönhetetlen mindaz, amit Önöktől kaptunk. Az egész iskola nevében (gimnáziumunk vezetősége, a Diákönkormányzat és iskolánk diákjai) nagyon szépen köszönjük mindazt, amit a Franka-bálért tettek. Reméljük, hogy példájuk tovább él a mostani diákságban is, akik öregdiákként ugyanilyen támogató és az Alma Matert szerető tagjai lesznek közösségünknek. Gajdácsi Áron (12/B), a Diákönkormányzat elnöke

gratulációk

A dr. Kőrösy László-émlékév alkalmából meghirdetett „*Miért szeretem Esztergomot és vidékét*” képzőművészeti és szépirodalmi pályázat középiskolási irodalmi mű kategóriában Viola Krisztián 10/A osztályos tanulónk I. helyezést ért el. A tanulót Szuromi Tamás tanár úr készítette fel. Mindkettejüknek sok szeretettel gratulálunk! Az eredményhirdetésre 2018. december 12-én került sor az esztergomi Kőrösy László Középiskolai Kollégiumban.

Gombkötő Zoltán 12/B osztályos tanulónk matematika tantárgyból az OKTV második fordulójába jutott. Diákunknak és felkészítő tanárának, Kovács Tímea tanárnőnek szeretettel gratulálunk!

Nemzeti ünnepünk alkalmából *Barsi Balázs* ferences szerzetes, a Sümegi Sárlos Boldogasszony Ferences Kegyeplom templomigazgatója kimagasló színvonalú hittudósi és nagy hatású tanári munkája, valamint a generációkat megérintő lelkeségi irodalmat gazdagító publikációs, illetve műfordítói tevékenysége

Kiemelkedő színvonalú, színházi tevékenysége elismeréseként Jászai Mari-díjban részesült *Horányi László* színművész, az Esztergomi Várszínház igazgató-művészeti

vezetője, *öregdiákunk (1969/B) és Pindroch Csaba*, a Thália Színház színművésze, *öregdiákunk (1990/B)*. Mindannyiuknak sok szeretettel gratulálunk!

Egy kenyai falu tanára, Peter Tabichi ferences szerzetes nyerte el idén a pedagógusok Nobel-díjaként emlegetett Global Teacher Prize-t, amelyet 2019. március 24-én adtak át Dubajban.

Szirmai Máté Ferenc diakónust, *öregdiákunkat (2006/A)* 2019. április 6-án szentelte áldozópappá Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök Budapesten, a Rózsák terén található Istenszülő Oltalma görögkatolikus templomban. Isten tegye teljessé a jót, amit megkezdett benne!

P. Lukovits Milán atya gimnáziumunk volt igazgatója és a Pax Et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület elnöke 2019. április 10-én ünnepelte pappá szentelésének 25. évfordulóját. Ezen a napon 18.00 órai kezdettel hálaadó szentmisét mutatott be az Óbudai Szent Péter és Pál Főplébánia Templomban, ahol 18 éven keresztül szolgált kisegítőként.

gyászjelentések

† **Heckmann János** (1956/H) öregdiák 2019. február 20-án Németországban hunyt el.

† **Tódor László** (1966/B) öregdiák elhunyt. Temetése 2019. március 21-én volt.

felhívások

A Franka-nap (öregdiákok szokásos éves nagytalálkozója) április 27-én lesz. A találkozó 9.00 órakor regisztrációval kezdődik. A Franka-nap keretén belül köszöntjük az idén aranymiséjét ünneplő Orbán Márk atyát, gimnáziumunk egykori prefektusát, tanárát, valamint az ezüstmisés Lukovits Milán atyát, gimnáziumunk volt igazgatóját. A hálaadó szentmise főcelebránsa Orbán Márk atya lesz. Ezenkívül Iglói Ignác, Veres Géza és Tornóy Kálmán atyákra emlékezünk születésének 100. évfordulóján, valamint Kékesi Tibor tanár úrra halálának 10. évfordulóján. A részletes programot az újság mellékleteként küldjük, valamint gimnáziumunk honlapján és Facebook oldalán is közzétettük. Öregdiákjainkat, tanuló társakat sok szeretettel várjuk!

Kedves Öregdiáktársunk! Tájékoztatósul közöljük, hogy a „Pax Et Bonum” Esztergomi Ferences Diákegyesület Alapszabálya IV. bekezdésének 1-es pontja a következőket tartalmazza: „Az Egyesület tagjai vagyoni hozzájárulásként tagdíjat fizetnek. A tagdíj éves összege a KSH által közölt mindenkor minimálbér évi 2,5 %-a.” Ennek értelmében az éves tagdíj mértéke 2019. január 1-jével 3.200 Ft/fő/év összegről **3.725 Ft/fő/év** összegre változott. Hálásan köszönjük az eddigi befizetéseiteket, a jövőben is számítunk a támogatásaitokra! Külön köszönet jár azoknak, akik többszörösen felülfizették az összeget. Az egyesület alapító okirata honlapunkon: frankaegom.hu oldalon megtalálható.

egyebek

Zsitnyánszki Tamás kollégánk, intézményünk főszakácsa 2019. január 12-án ünnepelte 60. születésnapját. Gimnáziumunk szerzetesei, dolgozói és diákjai nevében boldog születésnapot, jó munkabírást, testi-lelki egészséget és sok örömet kívánunk! Isten éltesse sokáig!

Tisztelt Igazgató Úr! A Magyar Vöröskereszt és a saját nevemben szeretném megköszönni a véradás lehetőségét az intézményünkben. A véradók önzetlensége sok beteg embernek ad reményt a gyógyulásra. Az első véradók bátorsága példaértékű volt, tisztelet érte! Szontagh Katalin szervezése nagyban hozzájárult a sikeres véradáshoz, már tervezés alatt van a következő alkalom. Hertlikné Ágota, Véradószervező Esztergom

Adó 1% felajánlása a gimnáziumunkat támogató alapítványoknak

Szent Mihály Alapítvány

Célja: szegény sorsú, nagycsaládos vagy árva, kollégiumi ellátásban részesülő gimnáziumi tanulók segítése tanulmányaik végeztéig.

Adószáma: 18601929-1-11.

Hajdu Antal Ferences

Diáksport Egyesület

Célja: az esztergomi ferences diákok sportéletének, szabadidős tevékenységének támogatása, segítése eszközök beszerzésével, rendezvények, kirándulások, táborozások szervezésével. Az egyesület céljait szabadidő és versenysport keretében végzi.

Adószáma: 18616040-1-11.

HÍRSZERKESZTŐ: KÉDVES ILONA

Viola Krisztián:

Esztergom

Volt egy szép ősi város, nevét mindenki tudta,
Halott királyoknak rajzolódik ki az arca,
Keresztek, zászlók, dicsőült vitéz magyar hadak,
Hallani az utcákon, mit mesélnek a falak.
Arannyal burkolt egyetlen királyi főváros,
A fény végig bejárta, de még most is homályos.
Eltűnt korok elszáradt, megbarnult levelei,
De könyvön keresztül figyelnek Babits szemei.
Volt egy szép város, talán önmagát sem ismerte,
Sok ezer ember együtt alszik esténként vele.
A gyermekei közül többen híressé váltak
És még többen vannak, akik csak ő reá várnak.

Add Uram, hogy lássam a Bazilikát egészen
A Szent Tamással együtt felkelő nap hevében!
Hogy meglássák a kicsinyek, amit rejt a szíve:
Második honalapítónk oda lett helyezve.
Vak Bottyán várost rengető, fényes ágyútűze
Szent Ferencnek követőit újra köszöntötte,
Aki most is, mai napig itt élnek közöttünk,
Utódainknak az erejét tőlük reméljük.
Add Uram, hogy megérthesse itthon minden ember,
Amit itt látni kell ősmagyar szívvel és szemmel.
Nézze végre mindenki a Víziváros terét,
Hol a pestisjárványnak szobra integet feléd!

De a sötét, leprás, megkopott századok között
Pusztítottak, megfertőztek a pogány törökök,
Vérré vált Dunában mosták meg önző arcukat,
Fejünk felett lebegett a siralmas hangulat.
Hány Firenze pusztult el itt? Senki se számolta,
Csak keserű hús árán maradt Bakócz-kápolna.
Majd mások vörösbbe rejtőzve sarlóval jöttek,
Esztergom testébe égettek panel tömböket,
Acél csizmával tiporták Egyházunk zászlaját,
Végül még életükben látták bukásuk napját.

Nemzeteket döntő viharok után mégis áll! –
Az Istentől kapott halhatatlan szellemi vár.

